د متلونو کِتاب

د حضرت سليمان متلونه

۱ (۱) د داؤد د زوئ د سليمان متلونه چې د بنى اِسرائيلو بادشاه وو. (۲) د دوئ مقصد دا دے چې خلقو ته د حِکمت او تربيت په حقله تعليم ورکړى او چې هغوئ په عقلمندو خبرو پوهه شى. (۳) دا به تاسو ته تعليم درکړى چې څنګه به خپل ژوند په صداقت، عدل او اِنصاف سره تېروئ. (۴) دا متلونه ساده خلق هوښيارى او ځوانانو له عقل او تميز ورکوى. (۵) دا متلونه د هوښيارانو پوهه نوره هم زياتوى او د عالِم رهنمائى کوى، (۶) نو هغوئ به په متلونو او مِثالونو او د هوښيارانو په خبرو او د هغوئ په معماګانو دواړو به پوهه شى.

د ځوانانو دپاره نصيحت

(۷) د مالِک خُدائ يره د عِلم شروع ده، خو کم عقل خلق د حِکمت او تربيت سپکاوے کوى. (۸) زما زويه، د خپل پلار لارښودنو ته غوږ شه او د خپلې مور تعليم دې مۀ هېروه. (۹) د هغوئ نصيحتونه به ستا د سر دپاره ښائسته سهره او ستا د غاړې دپاره د عزت هار وى. (۱۰) زما زويه، کله چې ګناهګاران ستا د بې لارې کولو کوشش کوى، نو د هغوئ نه ځان ساته. (۱۱) کۀ چرې هغوئ ووائى، ”راځه، چې يو ځائ شُو او د پټ ځائ نه ګزار وکړُو او قتل وکړُو. راځه چې په يو بې ګناه کس باندې هسې د خوند دپاره غلې حمله وکړُو. (۱۲) راځه چې د قبر په شان هغوئ ژوندى تېر کړُو، د هغوئ په شان لکه څوک چې د مرګ کندې ته کوزيږى. (۱۳) مونږ به هر قِسمه قيمتى څيزونه حاصل کړُو او د لوټ د مال نه به خپل کورونه ډک کړُو. (۱۴) راځه مونږ سره ملګرے شه او مونږ چې څۀ لوټ کړُو نو په هغې کښې به تا له هم برخه درکړُو.“ (۱۵) زما زويه، د داسې خلقو سره مۀ ځه، او د هغوئ په نقش قدم مۀ ځه. (۱۶) ځکه چې هغوئ د بدکارى طرف ته په منډه روان وى، او د وينې تويولو په اړخ تېزئ سره روان وى. (۱۷) د يو مارغۀ د سترګو د وړاندې جال خوروِل خومره بې فائدې دى. (۱۸) خو دغه شان خلق د خپل ځان دپاره دام خوروى، داسې دام چې هغوئ به په خپله په کښې تباه شى. (۱۹) هم دغه به وى اَنجام د هغه کسانو څوک چې د ناجائزه پېسو ګټلو لالچې وى نو په دې وجه به د خپل ژوند نه لاس ووينځى.

د حِکمت آواز

(۲۰) حِکمت په لارو کوڅو کښې په تېزه چغې وهى، او په چوکونو کښې په اوچت آواز نعرې وهى. (۲۱) د بازار په ګڼه کښې هغه چغې وهى، او د ښار په دروازو کښې چرته چې خلق راغونډيږى هلته تقرير کوى، (۲۲) ”جاهله خلقو، تاسو به تر کومې پورې ساده ګان يئ؟ ترڅو پورې به تاسو مسخره کوونکى په خپلو مسخرو کښې خوشحاله يئ؟ ترڅو پورې به تاسو بې وقوفان عِلم نه نفرت کوئ؟ (۲۳) راشئ او زما سختې خبرې واورئ. زۀ به خپل زړۀ نه تاسو خبر کړم او تاسو به هوښيار کړم. (۲۴) ما تاسو ته څو ځله آوازونه وکړل خو تاسو رانۀ غلئ. زۀ تاسو له درغلم خو تاسو ما ته توجو رانۀ کړه، (۲۵) تاسو زما ټول نصيحتونه نظر انداز کړل او زما اصلاح کول مو رد کړل، (۲۶) خو چې کله تاسو په تکليف کښې پرېوځئ نو زۀ به په تاسو پورې ملنډې کوم، او زۀ به تاسو پورې خندا کوم کله چې تاسو بدبختى راګېر کړى، (۲۷) کله چې بدبختى لکه د طوفان درباندې راشى، او چې مصيبت لکه د سيلۍ په شان درباندې راشى او چې مصيبت او سختى په تاسو باندې غالبه شى، (۲۸) نو بيا چې کله دوئ ما ته چغې وهى، خو زۀ به دوئ له جواب نۀ ورکوم. دوئ به ما هر چرته د زړۀ نه ولټوى، خو دوئ به ما پيدا نۀ کړى. (۲۹) ځکه چې دوئ د پوهې نه نفرت کولو او دوئ د مالِک خُدائ نه نۀ يرېدل خوښ کړل، (۳۰) دوئ زما نصيحت رد کړو، کله چې مې اصلاح کوله نو دوئ ما ته هيڅ توجو رانۀ کړه. (۳۱) نو په دې وجه دوئ به د خپل چال چلن ترخه مېوه وخورى او په خپلو منصوبو به ماړۀ شى. (۳۲) د ساده خلقو سرکشى به دوئ مړۀ کړى، کم عقلان د خپل قناعت په وجه تباه کيږى. (۳۳) خو هر څوک چې ما ته غوږ نيسى نو هغه به په امن کښې اوسيږى، او د نقصان څۀ يره به پرې نۀ وى.“

د حِکمت فائدې

٢ (١) زما زويه، کهٔ تهٔ زما خبرې ومنې او زما حُکمونه په زړهٔ کښې محفوظ کړې، (٢) او د عقل خبرو ته غوږ ونيسې او خپل
زړهٔ د هوښيارتيا طرف ته مائل کړې، (٣) نو بيا د پوهې طلب کوه او د حِکمت دپاره په تېزه نعرې ووهه. (٤) تهٔ د دوئ داسې
تلاش وکړه لکه د سپينو زرو چې کوې او يا يې داسې لټون وکړه لکه چې د پټې خزانې کوې. (٥) نو بيا به تهٔ د مالِک خُدائ په
يره باندې پوهه شې او د خُدائ پاک عِلم به حاصل کړې. (٦) ځکه چې مالِک خُدائ عقل او حِکمت ورکوى، او د هغهٔ د خولې
نه عِلم او پوهه راوځى. (٧) هغه د نېکو خلقو دپاره د عقلمندئ خزانې ساتى، هغه د هغه چا دپاره ډال دے د چا کردار چې
بې‌داغه وى. (٨) هغه د اِنصاف کوونکو د لارو ساتنه کوى او هغه د خپلو مقدسينو حفاظت کوى. (٩) نو تهٔ به په دې پوهه شې
چې څهٔ ښهٔ او د اِنصاف او مناسب دى. او تهٔ به د ژوند نېغه لار بياموموې. (١٠) نو تهٔ به عقلمند شې او ستا عِلم او پوهه به ستا
روح ته خوشحالى ورکړى. (١١) تميز به په تا نظر ساتى او پوهه به ستا حِفاظت کوى. (١٢) عقل به تا د بدکاره خلقو نه ساتى، او
د هغوئ نه چې د چا خبرې چې غلطې دى، (١٣) چا چې صحيح لاره پرېښې ده او په تيارو کښې تلل کوى، (١٤) څوک چې د
خرابو کارونو په کولو خوشحاليږى او د بدعملو په شرارت خوشحالى کوى، (١٥) او دغه کسان په کږو وږو سر دى او د هغوئ
چال چلن د ټګئ دے. (١٦) نو هغه به تا د بدکارې ښځې نه وساتى، د هغې زناکارې نه څوک چې په خوږو خبرو تا دوکه کول
غواړى، (١٧) چا چې خپل د ځوانئ د وخت خاوند پرېښے دے او خپل لوظ يې هېر کړو کوم يې چې د خُدائ پاک په وړاندې
کړے وو. (١٨) د هغې کور ته تلل مرګ ته دعوت دے، او د هغې د کور لار د قبر لار ده. (١٩) څوک چې هغې له ورشى نو هغه
بيا نهٔ راواپس کيږى او هغه بيا هيڅکله د ژوند په لاره راتلے نهٔ شى. (٢٠) نو بيا تهٔ د ښو خلقو په طريقو تلل کوه او د صادقانو په
لارو کښې پاتې شه. (٢١) نو نېکان به په مُلک کښې اوسيږى، او بې‌داغه خلق به په کښې پاتې شى. (٢٢) خو بدعمله به د هغه مُلک
نه وشړلے شى، او غداران به ترې د بېخ نه وويستلے شى.

د عقل او حِکمت فائدې

٣ (١) زما زويه، زما لارښودنه مهٔ هېروه، خو زما حُکمونه په خپل زړهٔ کښې وساته. (٢) زما تعليم به ستا عمر سِوا کړى او
خوشحالى به درکړى. (٣) هيڅکله مينه او وفادارى د خپل ځان نه مهٔ لرې کوه. دوئ د خپلې غاړې هار کړه او د خپل زړهٔ په
تخته باندې يې وليکه. (٤) نو بيا به تهٔ د انسانانو او د خُدائ پاک په نظر کښې محبوبيت او نېک نامى حاصله کړې. (٥) په خپل
ټول زړهٔ سره په مالِک خُدائ باندې توکل کوه. او په خپله پوهه باندې تکيه مهٔ کوه. (٦) چې تهٔ هر کار کوې نو په هغې کښې
مالِک خُدائ ياد ساته، او هغه به تا ته صحيح لاره ښائى. (٧) په خپل عقل باندې مهٔ مغروره کېږه، د مالِک خُدائ نه يرېږه او
بدعملى پرېږده. (٨) نو په دې به ستا بدن رغيږى او ستا هډُوکى به پرې تازه شى. (٩) په خپل مال دولت سره د مالِک خُدائ
عزت کوه، او د خپل ټول فصل په وړومبئ مېوې سره. (١٠) نو بيا به ستا ګودامونه ډک شى او د سر نه به اوړى، او ستا د چاتئ
د خولې نه به نوى مے اوړى. (١١) زما زويه، د مالِک خُدائ اصلاح مهٔ رد کوه او کله چې هغه تا تنبيه کوى په هغې باندې مهٔ
خفه کېږه. (١٢) ځکه چې مالِک خُدائ چې چا سره مينه کوى نو هم هغه تنبيه کوى لکه څنګه چې يو پلار هم هغه زوئ تنبيه
کوى کوم چې هغهٔ ته ګران وى. (١٣) بختور دے هغه څوک چې حِکمت حاصل کړى، او هغه څوک چې پوهه حاصله کړى.
(١٤) ځکه چې دا د سپينو زرو نه ډېر قيمتى دے او د دې ګټه د سرو زرو نه هم ډېره ښهٔ ده. (١٥) دا د قيمتى کاڼو نه هم ګران
دے او ستا د خوښې يو څيز هم د دې برابر نهٔ دے. (١٦) د عقل په ښى لاس کښې اوږد ژوندون دے، او د هغهٔ په ګس لاس کښې
عزت او دولت دے. (١٧) د هغهٔ لارې برکتى دى، او د هغهٔ ټولې لارې پُراَمنه دى. (١٨) حِکمت د هغوئ دپاره د ژوند ونه ده څوک
چې هغې ته غاړه ورکوى، بختور دى هغوئ څوک چې هغه راټينګوى. (١٩) مالِک خُدائ د خپل حِکمت په ذريعه د زمکې بنياد
کېښودلو، او د خپلې هوښيارتيا په ذريعه يې آسمانونه پيدا کړل. (٢٠) د هغهٔ د حِکمت په وسيله د زمکې د لاندې نه چينې روانې
شولې، او د وريځو نه پرخه په زمکه راووريدله. (٢١) زما زويه، عدل او تميز په خپل ځان کښې پيدا کړه، او هغه د خپل نظر نه
مهٔ لرې کوه. (٢٢) دوئ به ستا روح تازه ساتى، او دا به ستا په غاړه د فضل هار وى. (٢٣) نو بيا به تهٔ په حِفاظت سره په خپله
لار روان يې او ستا پښه به تيندک ونهٔ خورى. (٢٤) کله چې تهٔ څملې، تهٔ به نهٔ يرېږې، او تهٔ به په خوږ خوب اوده کېږې. (٢٥) نو

د ناګهانی افت نه به نهٔ یرېږې او نهٔ به د هغه تباهی نه یرېږې کومه چې په بدعملو باندې راځی. (۲۶) نو مالِک خُدائ به ستا ډاډ
وی، او هغه به ستا پښې په دام کښې د ګېرولو نه وساتی. (۲۷) څوک چې حاجتمند وی د هغوئ سره ښېګړه مهٔ پرېږده، کهٔ چرې
دا کار ستا وس کښې وی، (۲۸) کهٔ چرې تهٔ اوس د خپل ګاونډی سره مدد کولے شې، نو ورته مهٔ وایه چې، ”سبا راشه چې مدد
دې وکړم.“ (۲۹) د خپل ګاونډی خلاف هغهٔ ته د نقصان ورکولو منصوبه مهٔ جوړوه، څوک چې ستا په خوا کښې اوسېږی او په
تا باور کوی. (۳۰) په یو کس باندې هیڅ بې‌هیڅه اِلزام مهٔ لګوه ترڅو چې هغهٔ تا ته نقصان نهٔ وی درسولے. (۳۱) د ظالم سره
سیالی مهٔ کوه او مهٔ د هغهٔ په نقش قدم عمل کوه، (۳۲) ځکه چې مالِک خُدائ د هغوئ نه نفرت کوی څوک چې بدکاره وی، خو
هغه د نېکانو سره دوستانه تعلق ساتی. (۳۳) د بدعمله په کور مالِک خُدائ لعنت ورَوی، خو هغه د صادق په کور باندې برکت
ورَوی. (۳۴) هغه د مغروره مسخره کوونکو پورې مسخرې کوی، خو په عاجز خویه باندې خپل فضل کوی. (۳۵) هوښیار عزت
په میراث کښې ګټی، خو کم عقل خپل شرم زیاتوی.

د پلار نصیحت

۴ (۱) زما زامنو د خپل پلار هدایت ته غوږ ونیسئ. او هغې ته توجو ورکړئ او پوهه حاصله کړئ. (۲) ځکه چې زهٔ تاسو ته
ښهٔ تعلیم دربښایم، نو زما تعلیمات مهٔ هېروئ. (۳) هر کله چې زهٔ د خپل پلار په کور کښې هلک وم، او د خپلې مور اېک یو
نیازبین زوئ وم، (۴) هغهٔ ما ته تعلیم راکړو او وې وئیل، ”په خپل ټول زړهٔ سره زما نصیحت راټینګ کړه، زما په حُکمونو عمل
کوه نو ستا ژوند به په خیر تیر شی. (۵) حِکمت حاصل کړه، او پوهه حاصله کړه، زما خبرې مهٔ هېروه او مهٔ د هغې نه مخ
اړوه. (۶) عقل ته مهٔ شاه کوه، ځکه چې هغه به ستا حفاظت وکړی، د هغهٔ سره مینه کوه نو هغه به په تا باندې نظر ساتی. (۷)
حِکمت حاصلول د ټولو نه اهم کار دے، د نورو څیزونو د حاصلولو سره سره پوهه هم حاصله کړه. (۸) د حِکمت عزت کوه
او دا به تا لوئ کړی. دې ته غاړه ورکړه نو دا به تا عزتمند کړی. (۹) دا به ستا سر د فضل سهرې سره ښائسته کړی او د شان
او شوکت تاج به در په سر کړی.“ (۱۰) زما زویه، ما ته غوږ شه. زهٔ چې درته څهٔ وایم هغه کوه، نو په دې کولو سره به ستا عمر
اوږد شی. (۱۱) ما درته د عقل او حِکمت لاربښودنه وکړه او په نېغه لار مې روان کړې. (۱۲) کله چې تهٔ ګرځې نو ستا پښې به هیڅ
څیز نهٔ منع کوی، او کله چې تهٔ منډه وهې نو تیندک به نهٔ خورې. (۱۳) زما نصیحتونه راټینګ کړه او دا مهٔ پرېږده چې ستا نه لاړ
شی. د هغوئ ښهٔ حفاظت وکړه ځکه چې دا ستا ژوندون دے. (۱۴) د شریرانو په لار کښې خپل قدم مهٔ ږده او مهٔ د بدکارانو په
لار تلل کوه. (۱۵) د هغوئ د لارو نه ځان وساته، د هغوئ په لار مهٔ ځه، د هغوئ د لارو نه راوګرځه او په خپله لار روان اوسه.
(۱۶) ترڅو پورې چې دوئ غلط کار نهٔ وی کړے تر هغې خوب نهٔ ورځی، ترڅو پورې چې دوئ چا ته تیندک نهٔ وی ورکړے نو
دوئ تر هغې پورې آرام نهٔ کوی. (۱۷) هغوئ د شرارت روټئ خوری او د فساد نه ډک مے څښی. (۱۸) د صادقانو لار د سحر د
رڼا په شان ده، تر هغې ځلیږی او لا نوره هم زیاتیږی ترڅو چې د ورځې رڼا نهٔ وی راښکاره شوی. (۱۹) خو د بدکارانو لار لکه د
تورې تیارې په شان ده، دوئ په دې نهٔ پوهیږی چې په څهٔ باندې بې تیندک وخوړلو. (۲۰) زما زویه، زهٔ چې درته څهٔ وایم هغې ته
توجو ورکړه، او په غور سره زما خبرې واوره. (۲۱) دا د خپل نظر نه مهٔ وباسه او په خپل زړهٔ کښې یې دننه وساته. (۲۲) نو دا
به هغوئ له ژوند ورکړی چې څوک یې پیدا کوی، او د هغوئ ټول وجود له به صحت ورکړی. (۲۳) د هر څهٔ نه اول د خپل زړهٔ
خیال ساته، ځکه چې دا د ژوند د هدایت سرچینه ده. (۲۴) د خپلې خولې نه ټګی لرې کړه، او دوکه مارې خبرې د خپلو شونډو
نه لرې کړه. (۲۵) په غور سره مخامخ نېغ ګوره، او خپل نظر نېغ وساته. (۲۶) او د خپلو قدمونو دپاره لاره هواره کړه، نو بیا به
ستا ټوله لار مضبوطه وی. (۲۷) ښې او ګس طرف ته مهٔ تاوېږه، او خپلې پښې د شرارت نه وساته.

د زنا نه ځان ساتل

۵ (۱) زما زویه، زما پوهې ته توجو ورکړه، او زما د حِکمت خبرو ته ښهٔ غوږ ونیسه. (۲) نو بیا به تهٔ تمیز حاصل کړې، او
ستا شونډې به عِلم او حِکمت محفوظوی. (۳) ځکه چې د زناکارې ښځې د شونډو نه شات راځاځی. او د هغې خبرې د تېلو نه
زیاتې نرمې دی، (۴) خو په آخر کښې هغه د ګنډیر په شان ترخه، او د دوه مخیزې تُورې په شان تیره ده. (۵) د هغې پښې د

مرګ په طرف رواني دی، او د هغې قدمونه سيدها د قبر طرف ته لاربشودنه کوی. (۶) هغه د ژوند د لارې په حقله سوچ نهٔ کوی، د هغې لارې کږې وږې دی، خو هغه پرې نهٔ پوهيږی. (۷) نو بيا اوس زما زويه، ما ته غوږ ونيسه. او زهٔ چې درته څهٔ وايم نو د هغې نه مهٔ اوړه. (۸) د داسې ښځې نه ځان لرې ساته. او چې د هغې د کور دروازې ته هم ورنزدې نهٔ شې (۹) هسې نه چې خپل عزت نورو ته ورکړې او بې‌عزته شې. او د خپل ژوند واګې د ظالمانو رحم و کرم ته وسپارې، (۱۰) هسې نه چې پردی ستا په مال مزې وکړی، او ستا د ژوند محنت د بل چا کور مالا مال کړی. (۱۱) او د خپل عمر په آخر کښې به تهٔ زيېرګی او فريادونه کوې، هرکله چې ستا غوښې او بدن خوړين شی، (۱۲) نو تهٔ به ووائې، "ما د اصلاح نه څومره نفرت کولو. او څومره به زما زړهٔ اصلاح کول رټل، (۱۳) ما به د خپلو اُستاذانو تابعداری نهٔ کوله، او نهٔ به مې خپلو لاربشودونکو ته غوږ نيولو. (۱۴) نو زهٔ د تباهۍ په غاړه ولاړ يم، او په ډېرو خلقو کښې وشرمېدم." (۱۵) د خپلې ذخيرې اوبهٔ څښه، او صرف د خپلې ښځې سره کوروالے کوه لکه څنګه چې د خپل کوهی نه رواني اوبهٔ څښې. (۱۶) دا مناسب ده چې ستا چينې په کوڅو کښې، او ستا د اوبو لختې په چوکونو کښې وبهيږی؟ (۱۷) نو دا دې يواځې ستا وی، کله دې هم د پردو سره شريک نهٔ شی. (۱۸) ستا چينې دې برکتی شی، د خپلې ښځې سره خوشحاله اوسه چې ستا په ځوانۍ کښې ورسره وادهٔ شوے وو، (۱۹) چې هغه د يوې ښُکلې مينه ناکې او مهربانه هوسۍ په شان ده نو د هغې د بدن ښُکلا دې تا معمور کړی، او تهٔ دې هر وخت د هغې د مينې غلام يې. (۲۰) زما زويه نو تهٔ دې ولې د يوې زناکارې ښځې په مينه کښې راګېر يې؟ او تهٔ ولې د بل سړی د ښځې سره يو ځائ کېږې او غاړه غټۍ کېږې؟ (۲۱) نو د انسان په ټولو لارو د مالِک خُدائ نظر دے، او هغه په خپله د هغهٔ د ټولو لارو څارنه کوی. (۲۲) د شرير شرارت هم د هغهٔ دپاره دام دے. او د هغهٔ د ګناه رسۍ هغه کلک رانيسی. (۲۳) هغه به د خپل تربيت د کموالی په وجه مړ شی، او د خپل کم عقلتوب په سبب بې‌لارې شوے دے.

د بل چا د قرض ضمانت مهٔ کوه

۶ (۱) زما زويه، کهٔ چرې تا د خپل ګاونډی دپاره په ضمانت کښې څهٔ ايښی وی، او يا تا د بل چا د قرض د ورکولو وعده کړې وی، (۲) کهٔ تهٔ چرې د خپلو خبرو په وجه په لټ کښې راګېر شوے يې، او په دام کښې د خپلې خولې د لاسه راګېر شوے يې، (۳) نو بيا زما زويه، په دې کولو سره تهٔ د خپل ګاونډی په لاسونو کښې پرېوتې، نو د هغهٔ د دام نه د خلاصېدو دپاره، هغهٔ له ورشه او خپل ځان کمزورے کړه او هغهٔ ته مِنت زاری وکړه چې هغه تا د دې ذمه واری نه آزاد کړی. (۴) زر ورشه مهٔ اودهٔ کېږه او خپلې سترګې مرغۍ کېدو ته مهٔ پرېږده. (۵) نو خپل ځان لکه د هوسۍ په شان د ښکاری نه او لکه د مارغهٔ په شان خپل ځان د ښکاری د جال نه آزاد کړه. (۶) ناراسته خلقو مېږو ته وګورئ، او د هغوئ په چال چلن باندې غور وکړئ او هوښيار شئ. (۷) دوئ نهٔ مشر لری، او نهٔ څوک آفسر او نهٔ حکمران لری، (۸) خو دوئ په اوړی کښې خپل خوراک راټولوی، او خپل ځان دپاره خوراک په لو کښې راجمع کوی. (۹) خو تهٔ ناراسته سړيه ترڅو پورې به پروت يې؟ او تهٔ به کله د خوب نه راپاڅې؟ (۱۰) تهٔ وائې، "لږ وخت دپاره به اودهٔ شم، او سترګې به پټې کړم، لږ به خپل لاسونه راغونډ کړم او آرام به وکړم." (۱۱) نو بيا به غربت او نيستی د وسله بند ډاکو په شان په تا باندې حمله وکړی. (۱۲) بدمعاشان او کمينه خلق، ټوله ورځ تش دروغ وائی. (۱۳) هغوئ سترګې وهی او ستا د دوکه کولو دپاره په پښو او ګوتو اِشارې کوی، (۱۴) د هغوئ کاږهٔ زړونه خرابې منصوبې جوړوی، نو دغه شان هغوئ تل په هر ځائ کښې سرخوږے پيدا کوی. (۱۵) نو په هم دې وجه په داسې کس باندې ناګهانی افت راځی، او ناګهانه به هغه ټوټې ټوټې شی او بيا به د جوړېدو نهٔ وی. (۱۶) شپږ څيزونه دی چې مالِک خُدائ ترې نه نفرت کوی بلکې اووهٔ څيزونه دی چې مالِک خُدائ هغه نهٔ شی برداشت کولے، (۱۷) مغروره سترګې، دروغژنه ژبه، هغه لاسونه چې بې‌ګناه وينه تويوی، (۱۸) هغه زړهٔ چې بدې منصوبې جوړوی، هغه پښې چې د شرارت طرف ته منډې وهی، (۱۹) دروغژن ګواه څوک چې دروغ وائی، او هغه کس چې د خاندان په مينځ کښې سرخوږے پيدا کوی.

د زنا خِلاف خبردارے

(۲۰) زما زويه، د پلار په حُکمونو عمل کوه، او د خپلې مور لاربشودنه مهٔ هېروه. (۲۱) د هغوئ خبرې تل دپاره په خپل زړهٔ کښې

يادې ساته، او د هار په شان يې په خپله غاړه کښې ګرځوه. ﴿۲۲﴾ هرکله چې ته روان يې نو هغه به ستا رهنمائي کوى، او کله چې
اوده يې نو هغه به ستا حفاظت کوى، هرکله چې راويښ شې، نو هغه به درته مشوره درکوى. ﴿۲۳﴾ نو د هغوئ حُکمونه ډيوه ده
او د هغوئ هدايت رڼا ده، او د هغوئ اصلاح د ژوندون لار ده. ﴿۲۴﴾ دا به تا د بدکاره ښځو نه ساتى، او د زناکارو ښځو د نرمو
خبرو نه به دې ساتى. ﴿۲۵﴾ د هغوئ په ښائست خپل زړه مه بائيله، او نه چې د هغې سترګې وهل تا راګير کړى. ﴿۲۶﴾ يوه کنجره
ته د يوې روټۍ په قيمت اخستے شى، خو د بل سړى د ښځې سره زنا به ستا د ژوند په قيمت وى. ﴿۲۷﴾ څوک په خپله جولۍ
کښې بل شوے اور د کپړو سوزېدلو نه بغير اوچتولے شى څه؟ ﴿۲۸﴾ څوک په ګرمو سکروټو باندې بغير د پښو پولى کېدو او
سوزېدو نه ګرځېدلے شى څه؟ ﴿۲۹﴾ نو دا کس هم د هغه چا په شان دے څوک چې د بل چا د ښځې سره څملى، څوک هم چې
د هغې سره زنا کوى نو د سزا نه به خلاص نه شى. ﴿۳۰﴾ خلق هغه غل ته سپک نه ګورى څوک چې د خپلې لوږې د ختمېدو
دپاره غلا کوى، ﴿۳۱﴾ خو که هغه ګير شى، نو هغه به اووه چنده ورکوى، که څه هم د هغه د کور په ټول سامان يې قيمت پوره
کيږى. ﴿۳۲﴾ خو که يو سړے زنا کوى نو هغه بېحده کم عقل دے، ځکه چې هغه خپل ځان تباه کوى. ﴿۳۳﴾ هغه به وهل وخورى
او بېعزته به شى، او دا شرم به هيڅکله د هغه نه اخوا نه شى. ﴿۳۴﴾ نو غيرت به يې د خاوند قهر راوپاروى او په بېرحمۍ سره به
خپله بدله اخلى. ﴿۳۵﴾ هغه به د دې په بدل کښې معاوضه نه قبلوى او هغه به رشوت هم رد کړى که څومره ډېر هم وى.

د بدکارو ښځو په حقله خبردارے

۷ ﴿۱﴾ زما زويه، زما خبرې ځان سره وساته او زما احکام خپل ځان سره حفظ کړه. ﴿۲﴾ زما په حُکمونو عمل کوه، نو ته به
ژوندے پاتې شې. زما د تعليماتو داسې حفاظت وکړه لکه څنګه چې د سترګې د ګاټى کوې. ﴿۳﴾ هغه د خپلو ګوتو سره ونښلوه
او د خپل زړه په تخته يې وليکه. ﴿۴﴾ حِکمت ته ووايه چې، "ته زما خور يې" او پوهې ته خپل نزدې رشتهدار ووايه. ﴿۵﴾ دوئ به
تا د زناکارې ښځې سره د تعلق نه وساتى، او هم به دې دوئ د زناکارې ښځې د دوکه کوونکو خبرو نه وساتى. ﴿۶﴾ يو ځل ما د
خپل کور د کړکۍ د جالۍ نه بهر وکتل، ﴿۷﴾ نو ما څه ساده ځوانان وکتل، نو د دوئ په مينځ کښې مې يو کم عقل ځوان د نظر
لاندې راغے. ﴿۸﴾ نو هغه د هغې د کور سره په نزدې کوڅه کښې روان وو، کومه لار چې د هغې کور ته تلې وه، ﴿۹﴾ د ماښام په
وخت کښې، تيارۀ خوره شوه او شپه شروع شوه. ﴿۱۰﴾ نو بيا يوه ښځه بهر راغله چې د هغه سره مِلاو شى. هغې د کنجرتوب
جامې اغوستې وې، او په غلط خيال سره چې هغه دوکه کړى. ﴿۱۱﴾ هغه بېشرمه او بېحيا ښځه وه چې ټوله ورځ هواګيره
ګرځېدله. ﴿۱۲﴾ هغه تل په کوڅو، او په چوکونو کښې ګرځى، او د ښار په هر ګوټ کښې ولاړه وى. ﴿۱۳﴾ هغې هغه له غاړه ورکړه
او ښُکل يې کړو، او په خپلو بېشرمو سترګو سره يې هغه ته ووئيل، ﴿۱۴﴾ "نن ما کره د قربانۍ غوښه ده او ما خپل نذر پوره
کړو. ﴿۱۵﴾ نو زۀ بهر راووتلم چې تا سره مِلاو شم، ما ستا لټون کولو او ته راته مِلاو شوې. ﴿۱۶﴾ ما په خپل کټ باندې د مِصر
رنګارنګ د لټې ښادرونه اچولى دى. ﴿۱۷﴾ ما په خپل کټ باندې د مُر چيړ، عُود او دارچينۍ خوشبو لګولې ده. ﴿۱۸﴾ راځه چې تر
سحره پورې په مينه کښې ډُوب شُو. او د يو بل د مينې نه خوند واخلو. ﴿۱۹﴾ ځکه چې زما خاوند په کور کښې نشته. هغه په لرې
سفر باندې تلے دے. ﴿۲۰﴾ هغۀ خپل جيب د پېسو نه ډک کړے دے، او د دې مياشتې تر آخره به واپس نه راځى." ﴿۲۱﴾ نو په
نرمو خبرو سره يې هغه غلط کړو، او د هغې پستو خبرو وغلولو. ﴿۲۲﴾ نو هغه سمدستى هغې پسې د يو داسې غوَيى په شان روان
شو لکه چې حلالېدو له روان وى، لکه چې هوسۍ په دام کښې ونښلى ﴿۲۳﴾ ترڅو چې يو غشے د هغۀ زړۀ غوځ کړى. هغه د يو
داسې مارغۀ په شان وو چې د دام طرف ته منډې وهى، هغۀ ته پته نۀ وى چې هغه به د ژوند نه لاس ووينځى. ﴿۲۴﴾ نو بيا زما
زامنو، ما ته غوږ ونيسئ، زۀ چې درته څۀ وايم نو هغې ته توجو وکړئ. ﴿۲۵﴾ خپل زړۀ ته اجازت مۀ ورکوه چې د داسې ښځې
طرف ته مائل شى، او يا د هغې په غلطو لارو روان شى. ﴿۲۶﴾ هغه د ډېرو کسانو د تباهۍ سبب شوې ده او د بېشمېره کسانو د
مرګ سبب شوې ده. ﴿۲۷﴾ د هغې کور د قبر طرف ته لار ده، او دا د مرګ دالان ته لارښودنه کول دى.

د پوهې آواز

٨ (١) غوږ شئ. ولې پوهه آوازونه نهٔ کوی څهٔ؟ پوهې خپل آواز نهٔ دے پورته کړے څهٔ؟ (٢) هغه په اوچتو ځایونو د لارې په
خوا کښې، او چرته چې لارې په خپلو کښې ملاویږی ولاړه وی. (٣) هغه ښار ته د ننوتو او راوتو دروازو په خوا کښې ولاړه وی
او په زوره چغې وهی، (٤) "اے خلقو زهٔ تاسو ټولو ته آواز کوم، او په زمکه باندې ټولو انسانانو ته آواز کوم. (٥) اے ساده
خلقو، احتیاط زده کړئ، اے بې‌وقوفو. عقل حاصل کړئ. (٦) غوږ شئ. ما سره ستاسو دپاره اعلیٰ خبرې دی، او زهٔ چې
شونډې پرانیزم نو هغه څهٔ وایم څهٔ چې صحیح وی. (٧) زما خولهٔ هغه څهٔ وائی څهٔ چې رښتیا وی، ځکه چې زما شونډې د
دروغو نه نفرت کوی. (٨) زما د خولې ټولې خبرې صحیح دی، یو خبره یې هم کږه یا د دوکې نهٔ ده. (٩) هوښیار په دې
پوهیږی چې زما ټولې خبرې ټیک دی، چا سره چې عِلم وی هغهٔ ته پته وی چې دا صحیح دی. (١٠) د سپینو زرو په ځائ زما
لارښودنې غوره کړئ، او د خالص سرو زرو نه عِلم خوښ کړئ. (١١) ځکه چې حِکمت د قیمتی کاڼو نه هم ګران دے، او ستا د
خوښې یو څیز هم د دې برابر نهٔ دے. (١٢) زهٔ حِکمت د پوهې سره یو ځائ اوسیږم، او ما سره عِلم او تمیز شته. (١٣) د مالِک
خُدائ نه ویریدل دا دی چې د بدیٔ نه نفرت وکړئ، زهٔ د غرور، کبر او غلط چال چلن او بدو خبرو نه نفرت کوم. (١٤) ښې
مشورې او تمیز ورکول زما کار دے، زهٔ پوهه او طاقت لرم. (١٥) زما په وجه بادشاهان حکومت کوی او حکمرانان منصفانه
قانون جوړوی. (١٦) زما په وجه شهزادګان حکومت کوی، او ټول صادق حکمرانان څوک چې په زمکه حکومت کوی. (١٧) زهٔ
د هغه چا سره مینه کوم څوک چې ما سره مینه کوی، او څوک چې زما لټون کوی نو ما بیامومی. (١٨) ما سره مال او عزت
دے، تر ډېر وخته دولت او صداقت دے. (١٩) زما میوه د سوچه سرو زرو نه ښهٔ ده، او زما پیداوار د خالصو سپینو زرو نه
بهتر دے. (٢٠) زهٔ د صداقت په لاره روان یم، او د اِنصاف په لارو عمل کوم، (٢١) څوک چې ما سره مینه کوی په میراث کښې
ورته دولت ورکوم، او د هغوئ خزانې به ډکې کړم. (٢٢) مالِک خُدائ د هر څهٔ نه وړاندې چې نور څهٔ پیدا کړی، د ټولو نه اول
یې زهٔ پیدا کړم. (٢٣) زهٔ یې د ازل نه مقرر کړے وم، د دې نه مخکښې چې دُنیا لا پیدا شوې هم نهٔ وه. (٢٤) کله چې لا سمندر نهٔ
وو زهٔ پیدا شوے وم، کله چې لا د چینو اوبهٔ نهٔ وې روانې شوې. (٢٥) مخکښې د دې نه چې لا غرونه او غونډیٔ په خپل ځائ نهٔ
وُو ولاړ زهٔ پیدا شوے وم، (٢٦) د هغې نه وړاندې چې لا خُدائ پاک زمکه او د هغې پټی او لا نهٔ یې د دُنیا خاوره پیدا کړې وه
چې زهٔ پیدا وم. (٢٧) زهٔ هلته وم هر کله چې هغهٔ آسمان په خپل ځائ ودرولو، او کله چې یې د سمندر په مخ د فضا لهرونه
خوارهٔ کړل، (٢٨) کله چې هغهٔ بره وریځ مقرر کړه او کله چې د سمندر د ډکولو دپاره چینې جوړې کړې، (٢٩) او کله چې هغهٔ
سمندر ته حد مقرر کړو، ترڅو چې اوبهٔ د هغهٔ د حُکم نه یو قدم هم زیات وانهٔ خلی، او کله چې هغهٔ د زمکې بنیادونه کېښودل نو
زهٔ هلته وم. (٣٠) زهٔ د هغهٔ په څنګ کښې وم څوک چې د ټولو نه ښهٔ ګلکار دے، زهٔ هره ورځ د هغهٔ د خوشحالیٔ سبب وم، او
ما تل د هغهٔ په حضور کښې خوشحالی کوله، (٣١) زهٔ د هغهٔ په ټوله دُنیا کښې ډېره خوشحاله وم، او د انسانانو نه مې خوشحالی
حاصلوله. (٣٢) نو اوس اے زما زامنو، ما ته غوږ ونیسئ، مبارک دی هغوئ څوک چې زما په لارو عمل کوی. (٣٣) زما تعلیماتو
ته غوږ شئ او هوښیار شئ، دا مهٔ نظر انداز کوئ. (٣٤) مبارک دے هغه څوک چې ما ته غوږ نیسی، چې روزانه زما په دروازه
کښې ولاړ وی، او زما په دروازه کښې انتظار کوی. (٣٥) ځکه چې څوک ما ومومی نو هغه ژوند مومی، او د مالِک خُدائ رضا
حاصلوی. (٣٦) خو څوک چې ما نهٔ حاصلوی خپل ځان ته نقصان ورکوی، هر څوک چې زما نه نفرت کوی نو هغه د مرګ
سره مینه کوی."

د کم عقلو دپاره د پوهې دعوت

٩ (١) پوهې خپل کور جوړ کړے دے، او خپل ځان دپاره یې اووهٔ ستنې تراشلې دی. (٢) هغې خپله غوښه تیاره کړې ده او
مے یې یو ځائ کړی دی، او دسترخوان یې هم خور کړے دے. (٣) هغې خپله وینځه ورولیږله او هغه د ښار د اوچتو ځایونو
نه آوازونه کوی. (٤) "څوک چې ساده ګان وی هغوئ ټول دې دلته راشی." او هغه هغوئ ته وینا کوی څوک چې ناپوهه وی،
(٥) "راشئ، زما خوراک وخورئ او هغه مے وڅښئ کوم چې ما ګډ کړی دی. (٦) خپله ساده لار پرېږدئ نو تاسو به ژوندی
پاتې شئ، او د پوهې په لار تلل وکړئ." (٧) هر څوک چې د مسخره کوونکی اصلاح کوی نو د خپلې بې‌عزتیٔ دعوت ورکوی، هر
څوک چې د شریر د شرارت نه ممانعت کوی، نو خپل ځان به سپک کړی. (٨) نو تهٔ کله هم د مسخره کوونکی رټنه مهٔ کوه
هغه به ستا نه نفرت کوی، هوښیار ته تنبیه ورکړه هغه به تا سره مینه کوی. (٩) هوښیار ته لارښودنه وکړه نو هغه به نور هم

هوښيار شي، صادق ته تعليم ورکړه نو هغه به د دې نه نور تعليم هم زده کړي. ⑩ د مالِک خُدائ يره د حِکمت شروع ده، د مقدس ذات پېژندګلو د پوهې اصليت دے. ⑪ نو زما په وجه به ستا د ژوند ورځې ډيرې شي، او ستا د عمر سره به نور کلونه سېوا شي. ⑫ کهٔ چرې تهٔ حِکمت لرې نو هغه به تا له فائده درکړي، او کهٔ تهٔ مسخره کوونکے يې نو صرف تا ته به د هغې نقصان مِلاو شي. ⑬ کم عقله ښځه سرتېزه وي، هغه بې‌ادبه او بې‌علمه وي. ⑭ د هغې کور د ښار په لوړ ځائ کښې دے. د دروازې سره ناسته وي، ⑮ او څوک چې په خپله لاره سيدها تېرېږي نو هغوئ ته آوازونه ورکوي. ⑯ ”اے ساده خلقو ټول دلته راشئ.“ هغه ټولو ناپوهو ته وينا کوي، ⑰ ”د غلا اوبهٔ خوږې وي، هغه روټۍ چې په پټه خوړلے شي خوندوره وي.“ ⑱ خو دوئ لږ هم په دې نهٔ پوهېږي چې د هغې ښځې په کور کښې صرف مرګ دے، څوک هم چې د هغې په کور کښې مېلمانهٔ شوي دي نو هغوئ اوس د تورو خاورو لاندې دي.

د حضرت سليمان متلونه

۱۰ ① دا د سليمان متلونه دي، يو هوښيار زوئ خپل پلار له خوشحالي ورکوي، خو کم عقل زوئ خپلې مور له غم ورکوي. ② د حرام مال دولت هيڅ اهميت نشته، خو صداقت د مرګ نه خلاصون ورکوي. ③ مالِک خُدائ صادق اوږې کېدو ته نهٔ پرېږدي، خو د بدکارانو ارمان رد کوي. ④ ناراسته لاسونه يو انسان غريبوي، خو محنتي لاسونه انسان مالداره کوي. ⑤ څوک چې په ګرمۍ کښې فصل راټولوي هغه هوښيار زوئ دے، خو هغه زوئ څوک چې د لو په وخت کښې خوب کوي د شرم باعث دے. ⑥ برکت د صادق د سر تاج دے، خو بدعمله په خپلو چالاکه خبرو سره خپل شرارت پټوي. ⑦ د نېکانو يادول د برکت سبب ګرځي، خو د بد کاره نوم به فنا شي. ⑧ هوښياران په نصيحت خوشحالېږي، خو بې‌وقوفه کړتن به تباه شي. ⑨ نېک انسان به په امن کښې ګرځي، خو هغه څوک چې کږې لارې اختياروي، د هغهٔ کارونو نه به خلق خبر شي. ⑩ هغه څوک چې په ټګۍ سره سترګې وهي نو د تکليف باعث کېږي، او په بې‌فکره خبرو سره به کم عقل تباه شي. ⑪ د صادق خولهٔ د ژوند چينه ده، خو بدعمله په خپلو چالاکه خبرو سره خپل شرارت پټوي. ⑫ نفرت شر جوړوي، خو مينه په ټولو بدو پرده اچوي. ⑬ د هوښيار په شونډو کښې پوهه موندلے کېږي، خو د ناپوهه دپاره چوکه وي. ⑭ هوښياران خپل عِلم ذخيره کوي، خو د کم عقل فضول خبرې تباهۍ ته دعوت ورکوي. ⑮ د مالداره مال دولت د هغهٔ دپاره قلعه ده، خو غربت د غريب دپاره تباهي ده. ⑯ د صادق ګټه هغهٔ له ژوند ورکوي، خو د بدکاره ګټه هغه د ګناه طرف ته بوځي. ⑰ هغه څوک چې اصلاح قبلوي د ژوند په لاره ځي، خو هر هغه څوک چې اصلاح کول نهٔ منی نو خپل ځان بې‌لارې کوي. ⑱ هغه څوک چې خپل نفرت پټوي نو هغه دروغژن دے. څوک چې د نورو غيبت کوي هغه کم عقل دے. ⑲ هرکله چې خبرې ډيرې وي نو هلته ګناه هم موجوده وي، خو څوک چې خپله ژبه قابو ساتي هوښيار دے. ⑳ د صادق ژبه خالص سپين زر وي، خو د بدکاره زړهٔ بې‌اهميته وي. ㉑ د صادق د خولې کلام ډېرو خلقو له فائده ورکوي، خو کم عقل د ناپوهۍ په وجه مړ شي. ㉒ د مالِک خُدائ برکت انسان مالداره کوي، او په کښې هيڅ قسم غم نهٔ سېوا کوي. ㉓ کم عقل د غلط کار نه خوند اخلي، خو هوښيار سړے د حِکمت نه خوند اخلي. ㉔ د کوم شي نه چې بدکاره يرېږي نو هم هغه به يې راګېر کړي، خو صادق چې د کوم شي خواهش وکړي هغه به ورله ورکړے شي. ㉕ هرکله چې طوفان راشي نو بدکاره جارُو کړي، خو صادق به د تل دپاره قائم وي. ㉖ لکه څنګه چې سرکه غاښونه بربښوي او لوګے سترګې ترخوي، نو دغه شان ناراسته د خپل مالِک دپاره دے. ㉗ د مالِک خُدائ يره عمر اوږدوي، خو د شرير عمر به لنډ وي. ㉘ د صادق اُميد خوشحالي ده، خو د بدکاره طمع به پوره نهٔ شي. ㉙ د مالِک خُدائ لارې د صادقانو پناه ګاه وي، خو د هغه خلقو دپاره تباهي وي څوک چې بدکارونه کوي. ㉚ صادق به کله هم د بېخ نه ختم نهٔ شي، خو بدکاره به په زمکه پاتې نهٔ شي. ㉛ د صادق د خولې نه د عقل او حِکمت خبرې راوځي، خو کږه ژبه به پرې کړے شي. ㉜ د صادق شونډې په دې پوهېږي چې کومه خبره د منلو او په ځائ ده، خو د بدکاره د خولې نه صرف غلطې خبرې راوځي.

۱۱ ① مالِک خُدائ د تلې د غلط استعمال نه نفرت کوي، خو هغه په صحيح ناپ تول خوشحالېږي. ② کله چې په انسان کښې غرور راشي نو په هغهٔ رسوائي راشي، خو د عاجزۍ سره حِکمت راځي. ③ د صادقانو ايمانداري د هغوئ لارښودنه

کوی، خو بې‌ایمانه په خپلې بې‌ایمانۍ تباه دی. ﴿۴﴾ د عدالت په ورغ به مال دولت په کار نهٔ راځي، خو صداقت به ستاسو ژوند بچ کړی. ﴿۵﴾ د صادقانو صداقت د هغوئ لار سموی، خو بدعمله به د خپلې بدعملۍ لاندې راګېر شی. ﴿۶﴾ د صادقانو صداقت هغوئ بچ کوی، خو بې‌ایمانه خپل لالچ کښې ګېر شی. ﴿۷﴾ کله چې يو بدعمله مری، د هغهٔ اُميد ختم شی. هر څومره اُميدونه چې هغه د خپل مال د طاقت نه لری هغه پناه شی. ﴿۸﴾ صادق سړے د تکليفونو نه خلاص وی، او دا تکليفونه د هغوئ په ځائ په بدعمله خلقو باندې راځي. ﴿۹﴾ په خپلو خبرو سره کافر خپل ګاونډيان تباه کوی، خو صادق به د خپل عِلم په ذريعه بچ شی. ﴿۱۰﴾ کله چې صادقان برکتی شی نو ټول ښار په هغوئ خوشحالی کوی، او کله چې بدعمله هلاک شی نو د خوشحالۍ چغې راوچتې شی. ﴿۱۱﴾ د صادقانو د برکت په وجه ښار آباديږی، خو د بدعمله په خبرو هغه تباه کيږی. ﴿۱۲﴾ هغه څوک چې کم عقل وی نو خپل ګاونډی ته سپک ګوری، خو هوښيار او پوهه سړے خپله ژبه قابو کښې ساتی. ﴿۱۳﴾ غيبت کوونکے د نورو راز خوروی، خو قابل اعتماد کس راز پټ ساتی. ﴿۱۴﴾ خو بغير د رهنمايۍ نه په يو قوم باندې زوال راځي، خو ډېر مشوره ورکوونکی کاميابی يقينی کوی. ﴿۱۵﴾ کهٔ چرې څوک د يو ناپېژندګلو کس ضمانت وکړی نو په يقين سره به دا کس تاوانی شی، او کهٔ څوک چا ته د ضمانت لاس ورنهٔ کړی نو هغه به بچ پاتې شی. ﴿۱۶﴾ يوه رحمدله ښځه عزت او احترام ګټی، خو بې‌رحمه سړی مال دولت ګټی. ﴿۱۷﴾ يو رحمدله کس خپل ځان ته فائده ورکوی، خو ظالم سړے خپل ځان په تکليفونو کښې راګېروی. ﴿۱۸﴾ بدکاره سړے په دوکه مال ګټی، خو هغوئ څوک چې د صداقت کرونده کوی نو حقيقی اجر به ومومی. ﴿۱۹﴾ رښتينے صادق سړے به ژوندے پاتې شی، خو هغوئ څوک چې شرارت کوی نو خپل مرګ ته روان دی. ﴿۲۰﴾ مالِک خُدائ د هغوئ نه نفرت کوی د چا زړونه چې کاږهٔ وی، خو هغه د هغوئ سره مينه کوی د چا چال چلن چې بې‌داغه وی. ﴿۲۱﴾ په دې يقين وکړئ، چې بدکاران به بې‌سزا پاتې نهٔ شی، خو هغوئ څوک چې صادقان دی هغوئ به آزاد وی. ﴿۲۲﴾ د تميز نه بغير يوه ښُکلې ښځه داسې وی لکه د سرو زرو نتکۍ چې د خنزير په پوزه وی. ﴿۲۳﴾ د نېکانو اُميدونه په ښهٔ څيزونو سره سر ته رسيږی، خو د بدکارانو اُميد صرف د غضب په طرف وی. ﴿۲۴﴾ يو کس چې سخاوت کوی، نو نور هم مالداره کيږی، خو يو بل کس چې کنجوس وی نو نور به هم غريب شی. ﴿۲۵﴾ يو سخی سړے به مالداره شی، او يو کس چې نور تازه کوی نو په خپله به هم تازه شی. ﴿۲۶﴾ خلق د هغه چا نه نفرت کوی څوک چې د ګرانۍ دپاره غله ذخيره کوی، خو د هغه چا خير غواړی څوک يې چې خرڅوی. ﴿۲۷﴾ کهٔ چرې تهٔ خير غواړې نو تهٔ به خير ومومې، خو شر هغه چا ته ورسيږی څوک يې چې لټون کوی. ﴿۲۸﴾ څوک چې په خپل دولت باندې اعتبار کوی نو هغه به پرېوځی، خو صادقان به د شنو پاڼو په شان تازه وی. ﴿۲۹﴾ څوک چې د خپل خاندان دپاره مصيبت پيدا کوی نو په ميراث کښې به ورته هوا پاتې شی، او کم عقل به د هوښيار نوکر وی. ﴿۳۰﴾ د صداقت مېوه د ژوندون ونه ده، خو هوښيار سړے زړونه ګټی. ﴿۳۱﴾ کهٔ چرې صادقانو ته په زمکه د دوئ د کردار اجر ملاويږی، نو د بدعمله او ګناهګارانو به څهٔ حال وی؟

۱۲ ﴿۱﴾ څوک چې اصلاح سره مينه لری هغه د پوهې سره مينه لری، خو چې څوک اصلاح نه نفرت کوی هغه کم عقل دے. ﴿۲﴾ مالِک خُدائ د ښهٔ سړی نه خوشحاله وی، خو مالِک خُدائ هغه کسان رد کوی چې د بدو منصوبې جوړوی. ﴿۳﴾ انسان د بدعملۍ په ذريعه قائم نهٔ شی جوړيدے، خو د صادقانو جرړه به کله هم نهٔ ختميږی. ﴿۴﴾ يوه پاک لمنه ښځه د خپل خاوند د سر تاج وی، خو يوه بې‌حيا ښځه د هغهٔ په هډوکو کښې لکه د ناسور په شان وی. ﴿۵﴾ د صادقانو منصوبې د اِنصاف وی، خو د بدعملو په نصيحت کښې هم دوکه وی. ﴿۶﴾ د بدعمله خلقو خبرې د وينو توېدلو په طمع وی، خو د صادقانو خبرې د هغوئ ژوند بچ کوی. ﴿۷﴾ بدعمله خلق مړهٔ شی او فنا شی، خو د صادقانو خاندان کلک ولاړ وی. ﴿۸﴾ د سړی د خپل حِکمت په مطابق صِفت کيږی، خو د خراب ذهن لرونکی سپک کيږی. ﴿۹﴾ دا ښهٔ خبره ده چې انسان عام کس وی او نوکر يې وی، په ځائ د دې چې ځان ته څهٔ وائی او د لوږې مری. ﴿۱۰﴾ صادق انسان د خپلو څناورو د ضرورتونو خيال ساتی، خو د شرير ښهٔ عمل هم د ظلم نه ډک وی. ﴿۱۱﴾ څوک چې په خپله زمکه کښې محنت کوی نو هغهٔ سره به ډېر خوراک وی، خو څوک چې بې‌کاره منصوبو پسې ګرځی کم عقل دی. ﴿۱۲﴾ بدعمله د بې‌دينه خلقو د لوټ شوی مال خواهش کوی، خو د صادقانو جرړې خوريږی. ﴿۱۳﴾ بد کاره سړے په خپلو خبرو کښې راګېر شی، خو صادق انسان د مصيبت نه بچ کيږی. ﴿۱۴﴾ انسان د خپلو شونډو په مېوه په ښهٔ څيزونو مړيږی، لکه څنګه چې د هغهٔ د لاسونو محنت دهٔ له اجر ورکوی. ﴿۱۵﴾ کم عقلو ته خپل چال چلن ښهٔ ښکاری، خو هوښيار سړے نصيحت ته غوږ نيسی. ﴿۱۶﴾ کم عقل انسان خپله غصه زر ښکاره کوی، خو هوښيار سړے بې‌عزتی هم نظر انداز کوی. ﴿۱۷﴾ رښتينے ګواه په صداقت سره ګواهی کوی، خو دروغژن ګواه دروغ وائی. ﴿۱۸﴾ د بې‌پرواهی

خبرې د تُورې په شان غوڅول کوی، خو د عقلمند ژبه پرهرونو له شفا ورکوی. ﴿۱۹﴾ رښتینې خبرې د تل دپاره قائمې وی، خو د دروغو مزے لنډ وی. ﴿۲۰﴾ څوک چې د بدو منصوبې جوړوی نو د هغوئ په زړونو کښې دوکه وی، خو خوشحالی د هغه چا دپاره ده څوک چې امن راولی. ﴿۲۱﴾ صادقانو ته به هیڅ نقصان نۀ رسیږی، خو بدکاران به د مصیبت نه ډک وی. ﴿۲۲﴾ مالِک خُدائ د دروغژونو شونډو نه نفرت کوی، خو هغه د هر هغه چا نه خوشحاله وی څوک چې رښتینی وی. ﴿۲۳﴾ هوښیار خپل عِلم نۀ څرګندوی، خو کم عقل خلق خپل جهالت ښکاره کوی. ﴿۲۴﴾ محنتی لاسونه به حکومت کوی، خو ناراستی به دې غلام کړی. ﴿۲۵﴾ اندېښمن زړۀ انسان لاندې کوی، خو نرمې او د ډاډ خبرې به هغه خوشحاله کړی. ﴿۲۶﴾ صادق انسان په دوستانه کښې احتیاط کوی، خو د بدعمله چال چلن یې په غلطه لار بوځی. ﴿۲۷﴾ ناراسته انسان خپل ښکار هم نۀ پخوی، خو محنتی انسان خپل مال دولت اضافه کوی. ﴿۲۸﴾ د صداقت په لاره کښې ژوندون دے، په دغه لار کښې مرګ نشته.

۱۳

﴿۱﴾ هوښیار زوئ د خپل پلار تربیت قبلوی، خو یو جاهله انسان ملامتیا ته غوږ نۀ نیسی. ﴿۲﴾ ښۀ انسان د خپلې خولې د میوې نه د ښۀ څیزونو خوند اخلی، خو د غدارانو زړونه د ظلم کولو خواهش کوی. ﴿۳﴾ څوک چې خپله ژبه په قابو کښې ساتی نو هغه خپل ژوند بچ کوی، خو چې څوک نۀ ساتی نو هغه به تباه شی. ﴿۴﴾ یو ناراسته کس ډېر څۀ غواړی خو څۀ ورته نۀ ملاویږی، خو د محنت کوونکی خواهش تر سره کیږی. ﴿۵﴾ صادقان د دروغو نه نفرت کوی، خو د بدعملو کارونه د بې‌شرمۍ او بې‌عزتۍ سبب کیږی. ﴿۶﴾ صداقت د نېکو خلقو لارې ساتی، خو شرارت بدعمله تباه کوی. ﴿۷﴾ یو انسان خپل ځان داسې ښائی چې ګنې مالداره دے خو هیڅ هم نۀ لری، خو یو بل انسان خپل ځان غریب ښائی، خو په اصل کښې ډېر زیات مالداره وی. ﴿۸﴾ د یو انسان مال دولت کېدے شی چې د هغۀ د ژوند فدیه ورکړی، خو غریب انسان ته خو څوک دهمکی قدرې هم نۀ ورکوی. ﴿۹﴾ د صادقانو رڼا ډېره ځلیږی، خو د بدعملو ډیوه په مړه کېدو ده. ﴿۱۰﴾ غرور صرف لانجه پیدا کوی، خو حِکمت په هغوئ کښې وی څوک چې نصیحت منی. ﴿۱۱﴾ حرام مال دولت به زر ختم شی، خو هغه څوک چې په ورو ورو مال جمع کوی هغوئ به دا اضافه کړی. ﴿۱۲﴾ هغه اُمید چې په وخت پوره نۀ شی نو زړۀ بیماروی، خو کوم خواهش چې پوره کیږی نو هغه د ژوندون ونه ده. ﴿۱۳﴾ څوک چې ښۀ نصیحت ته سپک وګوری هغوئ به نقصانی شی، خو چې څوک د حُکم احترام کوی هغوئ ته به اجر مِلاو شی. ﴿۱۴﴾ د هوښیارانو تعلیم د ژوند سرچینه وی، کوم چې انسان د مرګ د دامونو نه بچ کوی. ﴿۱۵﴾ ښۀ پوهه د انسان دپاره عزت پیدا کوی، خو د بې‌ایمانانو لارې سختې وی. ﴿۱۶﴾ هر هوښیار سړے کار په حِکمت سره کوی، خو کم عقل د خپل جهالت اظهار کوی. ﴿۱۷﴾ یو بدعمله پیغام وړونکے په مصیبت کښې راګېریږی، خو اعتمادی پیغام وړونکے د شفا باعث جوړیږی. ﴿۱۸﴾ څوک چې تربیت نظر انداز کوی هغوئ به غریب او شرمنده شی، خو څوک چې نصیحت قبلوی هغه به عزتمند شی. ﴿۱۹﴾ کوم خواهش چې پوره شی نو دا روح دپاره ډېر خوږ وی، خو کم عقل د بدکارۍ د اوړېدو نه نفرت کوی. ﴿۲۰﴾ څوک چې هوښیارانو سره ګرځی هغه هوښیاریږی، خو د کم عقلو دوستانه نقصان ورکوی. ﴿۲۱﴾ مصیبت په ګناهګارو پسې روان وی، خو سوکالی د صادقانو اجر دے. ﴿۲۲﴾ یو ښۀ انسان د خپل نسل دپاره میراث پرېږدی، خو د ګناهګارو مال دولت صادقانو ته حواله کیږی. ﴿۲۳﴾ د غریب سړی پټی به ډېره غله پیدا کوی، خو بې‌اِنصافی به دا هر څۀ جارُو کوی. ﴿۲۴﴾ هغه څوک چې خپل زوئ نه د تربیت چوکه لرې ساتی هغه د هغۀ نه نفرت کوی، خو هغه څوک چې ورسره مینه کوی هغوئ یې په تربیت ورکولو کښې احتیاط کوی. ﴿۲۵﴾ صادقان په مړه خېټه ډوډۍ خوری، خو د بدعملو خېټه اوږی وی.

۱۴

﴿۱﴾ هوښیاره ښځه خپل کور آبادوی، خو کم عقله ښځه یې په خپلو لاسونو ورانوی. ﴿۲﴾ څوک چې په نېغه لار ځی هغه د مالِک خُدائ نه یریږی، خو چې څوک په غلطه لار ځی هغه یې سپک ګڼی. ﴿۳﴾ د کم عقل د خبرو نه یو ډنډا جوړه شی چې هغه وهی، خو د هوښیارانو خبرې هغوئ بچ ساتی. ﴿۴﴾ چرته چې غوَیی نۀ وی هلته اخور خالی وی، خو د غوَیی د طاقت په وجه ډېر فصل پیدا کیږی. ﴿۵﴾ یو رښتینے ګواه دروغ نۀ وائی، خو یو دروغژن ګواه ډوزې وولی. ﴿۶﴾ مسخره کوونکی حِکمت لټوی او هیڅ نۀ مومی، خو حِکمت آسانۍ سره تمیز دارو له راځی. ﴿۷﴾ د کم عقلو نه لرې اوسه، ځکه چې تۀ به د هغۀ د خولې نه حِکمت حاصل نۀ کړې. ﴿۸﴾ د هوښیار حِکمت دا دے چې خپلو لارو ته سوچ وکړی، خو د کم عقل کم عقلتوب هغه بې‌لارې کوی. ﴿۹﴾ کم عقل خپلې د ګناه د تاوان د نذرانې پورې خندا کوی، خو صادقان د مالِک خُدائ رضا حاصلوی. ﴿۱۰﴾ هر څوک په خپل

خفګان ښهٔ پوهیږي، او نور هیڅوک د هغهٔ په خوشحالۍ نهٔ پوهیږي. (۱۱) د بدعمله کور به تباه شي، خو د صادقانو خیمه به آباده
شي. (۱۲) د هر کس په وړاندې یوه لار وي چې هغهٔ ته ښهٔ ښکاري خو په آخر کښې د دې خاتمه مرګ وي. (۱۳) په خندا کښې
هم زړهٔ خفه کیږي او خوشحالۍ نه وروستو هم خفګان پاتې شي. (۱۴) بې‌ایمانان چې د څهٔ حقدار وي هغه به ورته مِلاو شي او
نېک انسان ته به د دهٔ د اعمالو په مطابق اجر مِلاو شي. (۱۵) یو ساده سړے په هر څهٔ باندې یقین کوي، خو هوښیار په هر قدم
اوچتولو سوچ کوي. (۱۶) هوښیار احتیاط کوي او د غلط کار نه ځان بچ ساتي، خو کم عقل په خپل ځان غاوره وي او د هیڅ
پرواه نهٔ کوي. (۱۷) تاوجن خلق کم عقل کارونه کوي، او د چالاکه انسان نه خلق نفرت کوي. (۱۸) ساده ګان په میراث کښې کم
عقلتوب پرېږدي، خو هوښیارانو ته د عِلم تاج ورپه سر وي. (۱۹) بدکاره انسانان به د نېکانو په حضور کښېږي، او شریران به د
صادقانو په دروازو کښې په سجده شي. (۲۰) غریب د هیچا خوښ نهٔ وي، تر دې چې خپل ګاونډیان یې هم نهٔ خوښوي، خو
مالداره ډېر دوستان لري. (۲۱) هغه څوک چې خپل ګاونډي سپک ګڼي ګناه کوي، خو بختور دے هغه څوک چې په غریب رحم
کوي. (۲۲) کهٔ څوک بدې ارادې لري، هغه به ګمراه شي، کهٔ څوک نېکې ارادې لري، هغه به مینه او وفا ومومي. (۲۳) ټول سخت
کارونه فائده ورکوي، خو د تشو خبرو په وجه غربت راځي. (۲۴) د هوښیارانو مال دولت د دوئ تاج دے، خو د ناپوهه هار
صرف کم عقلتوب دے. (۲۵) یو رښتونے ګواه ژوند بچ کوي، خو دروغژن ګواه دوکه مار وي. (۲۶) هغه څوک چې د مالِک
خُدائ نه یره کوي هغه به د هغهٔ محفوظه قلعه وي، او د هغهٔ ماشومانو ته به دا پناه ګاه وي. (۲۷) د مالِک خُدائ یره د ژوندون
سرچینه ده، کوم چې انسان د مرګ د دامونو نه ساتي. (۲۸) په ګڼو خلقو د بادشاه عزت جوړ وي، او د خلقو نشتوالے د
شهزاده تباهي ده. (۲۹) صبرناک سړے لویه پوهه لري، خو غصه ناک سړے خپل کم عقلتوب په ګوته کوي. (۳۰) پُرسکونه زړهٔ
بدن له ژوندون ورکوي، خو حسد هډُوکي بوسه کوي. (۳۱) څوک چې په غریبانانو ظلم کوي نو دا د هغوئ د خالِق بې‌عزتي
کوي، خو څوک چې په ضرورتمند رحم کوي د خُدائ پاک احترام کوي. (۳۲) بدکاران به خپلو بدو عملونو سره خپل ځان تباه
کوي، خو تر دې چې صادقان په مرګ کښې هم پناه ګاه لري. (۳۳) د هوښیارانو په زړهٔ کښې حِکمت ځائ نیسي، خو تر دې چې
حِکمت په کم عقلو کښې هم خپل ځان ښکاره کوي. (۳۴) صداقت سره قوم عظیم شي او ګناه د هر چا دپاره رسوائي ده. (۳۵)
بادشاه په هوښیار نوکر خوشحالیږي، خو هغه څوک چې شرمېدلي کارونه کوي د هغهٔ قهر راوچتوي.

۱۵ (۱) نرم جواب غصه سړوي، خو سخته خبره غصه لمبه کوي. (۲) د هوښیارانو ژبه عِلم خوندور کوي، خو د بې‌وقوفه
خولهٔ د کم عقلتوب سرچینه ده. (۳) د مالِک خُدائ سترګې هر چرته موجودې دي، هغه ښهٔ او بد دواړو باندې نظر ساتي. (۴)
نرمه ژبه د ژوندون ونه ده، خو ټګماره ژبه روح ماتوي. (۵) کم عقل د خپل پلار تربیت ته سپک ګوري، خو هر هغه څوک چې
اصلاح قبلوي نو هغه هوښیار دے. (۶) د صادق په کور کښې لویه خزانه وي، خو د بدکاره ګټه هغوئ ته تکلیف ورکوي. (۷) د
هوښیارانو شونډې عِلم خوروي، خو د بې‌عقله په زړهٔ کښې داسې څهٔ نهٔ وي. (۸) مالِک خُدائ د بدکارانو د قربانۍ نه نفرت
کوي، خو د نېکانو دُعا هغه خوشحالوي. (۹) مالِک خُدائ د بدکارانو د چال چلن نه نفرت کوي، خو هغه د هغوئ سره مینه
کوي څوک چې صداقت پسې روان وي. (۱۰) د هغه چا به سخت تربیت وشي څوک چې صحیح لاره پرېږدي، څوک چې د
اِصلاح کولو نه نفرت کوي نو هغه به مړ شي. (۱۱) دا چې عالمِ ارواح او دوزخ دواړه مالِک خُدائ ته ښکاري، نو د انسان زړهٔ به
ورته څومره زیات څرګند وي؟ (۱۲) مسخره کوونکي اصلاح نهٔ خوښوي، نو ځکه چې د هوښیارانو سره مشوره نهٔ کوي. (۱۳)
خوشحاله زړهٔ مخ شادابه ښائي، خو پرېشانه زړهٔ د انسان روح ماتوي. (۱۴) د هوښیارانو زړهٔ د عِلم لټون کوي، خو د کم عقل
خولهٔ په ناپوهۍ کښې څرېږي. (۱۵) د مظلومانو د ژوند ټولې ورځې خرابې وي، خو خوشحاله زړهٔ هر وخت جشن کوي. (۱۶) د
مالِک خُدائ په یره کښې لږ آمدن غوره دے، د هغه ډېر مال دولت نه چې سکون په کښې نهٔ وي. (۱۷) دال ساګ دې وي خو
چې مینې سره وي، کهٔ چرګ وي او نفرت ورسره وي نو فائده یې څهٔ ده. (۱۸) غصه ناک سړے صرف لانجه جوړوي، خو
صبرناک سړے جنګونه سړوي. (۱۹) د ناراسته لار د ازغو ډکه وي، خو د نېکانو لارې لکه د پوخ سړک په شان وي. (۲۰)
هوښیار زوئ د خپل پلار دپاره د خوشحالۍ ذریعه ده، خو بې‌وقوفه خپلې مور ته سپک ګوري. (۲۱) کم عقلتوب هغه سړے
خوشحالوي څوک چې ناپوهه وي، خو هوښیار سړے په سیدها لار روان وي. (۲۲) چرته چې صلاح مشوره نهٔ وي نو هلته
منصوبې ناکامه شي، خو د ډېرو مشوره ورکوونکو په ذریعه کامیابي حاصلیږي. (۲۳) انسان په مناسب جواب ورکولو

خوشحالیږی، په مناسب وخت کښې تیک خبره کول ښومره ښۀ وی. ﴿۲۴﴾ د هوښیارانو لار هغه بره د ژوندون طرف ته بوځی،
چې هغه قبر ته لاندې د تلو نه وساتی. ﴿۲۵﴾ مالِک خُدائ د مغرور کور سر د لاندې راغورزوی، خو هغه د کونډې جائیداد محفوظ
ساتی. ﴿۲۶﴾ مالِک خُدائ د بدو منصوبو نه نفرت کوی، خو هغه په پاکو خبرو خوشحالیږی. ﴿۲۷﴾ لالچی خپل خاندان ته مصیبت
وریه برخه کوی، خو هغه څوک چې د رشوت نه نفرت کوی هغوئ به ژوندی پاتې شی. ﴿۲۸﴾ صادقان د جواب ورکولو نه
وړاندې سوچ کوی، خو د بدکاره خولهٔ فساد نولی. ﴿۲۹﴾ مالِک خُدائ د بدعمله خلقو نه لرې وی، خو هغه د صادقانو دُعاګانې
اوری. ﴿۳۰﴾ روڼ تندے زړهٔ ته خوشحالی ورکوی، او ښۀ زیرے بدن تازه کوی. ﴿۳۱﴾ هغه څوک چې ښې رټنې ته غوږ نیسی، نو
هغوئ به په هوښیارانو کښې وشمیرلے شی. ﴿۳۲﴾ هغه څوک چې تربیت رد کوی د خپل ځان سپکاوے کوی، خو هغه څوک
چې تربیت قبلوی نو دے عقلمندی حاصلوی. ﴿۳۳﴾ د مالِک خُدائ یره حِکمت پیدا کوی، عاجزی د عزت وړومبے قدم دے.

۱۶ ﴿۱﴾ انسان په خپل زړهٔ کښې منصوبې جوړوی، خو د هغوئ فیصلې مالِک خُدائ کوی. ﴿۲﴾ د انسان په نظر کښې د هغهٔ
تولې لارې هغهٔ ته پاکې ښکاری، خو مالِک خُدائ د هغهٔ نیت آزمائی. ﴿۳﴾ هر یو کار چې تهٔ کوې هغه مالِک خُدائ ته سپاره، نو
ستا منصوبې به کامیابې شی. ﴿۴﴾ مالِک خُدائ هر څهٔ د خپل مقصد د پوره کولو دپاره پیدا کړی دی، تر دې چې بدکاران یې
هم د تباهۍ د ورځې دپاره پیدا کړی دی. ﴿۵﴾ مالِک خُدائ د ټولو مغروره خلقو نه نفرت کوی. په دې یقین لرئ چې دوئ به
بې‌سزا پاتې نۀ شی. ﴿۶﴾ د مینې او وفا په ذریعه ګناهونه وینځلے کیږی، د مالِک خُدائ یره انسان د بدو کارونو نه بچ کوی. ﴿۷﴾
کله چې مالِک خُدائ د چا د کردار نه خوشحاله وی، نو د هغهٔ دشمنان به هم د هغهٔ په امن کښې اوسیږی. ﴿۸﴾ په صداقت سره
لږه ګټه ښۀ ده د هغه ډیرې ګټې نه چې په بې‌اِنصافۍ وی. ﴿۹﴾ انسان په خپل زړهٔ کښې ځان ته د تګ لاره جوړوی، خو مالِک
خُدائ د هغهٔ د قدمونو رهنمائی کوی. ﴿۱۰﴾ د بادشاه خبرې درنې وی، نو په کار دے چې هغه اِنصاف پټ نۀ کړی. ﴿۱۱﴾ صحیح
تله او ناپ کول د مالِک خُدائ د طرفه دی، هغهٔ د اِنصاف معیار قائم کړے دے. ﴿۱۲﴾ بادشاهان د غلط کارونو نه نفرت کوی،
ځکه چې د هغوئ تخت د صداقت په بنیاد جوړ دے. ﴿۱۳﴾ بادشاهان د رښتینو شونډو نه خوشحالیږی، او هغوئ هغه انسان سره
مینه کوی څوک چې رښتیا وائی. ﴿۱۴﴾ د بادشاه غضب د مرګ پیغام دے، خو هوښیار انسان به د هغهٔ قهر سړوی. ﴿۱۵﴾ هر کله
چې د بادشاه تندے روڼ وی نو دا د ژوندون زیرے دے، نو په دې وخت کښې د هغهٔ رحم داسې وی لکه د سپرلی وریځې چې
باران وروی. ﴿۱۶﴾ د حِکمت حاصلول د سرو زرو نه څو چنده ښۀ دے، او د عقل حاصلول د سپینو زرو نه څو چنده ښۀ دے.
﴿۱۷﴾ د نیکانو لارې د هر قسم غلط کار نه لرې وی. هر هغه څوک چې د خپلو لارو خیال ساتی نو هغه خپل ژوند بچ کوی. ﴿۱۸﴾
غرور انسان د تباهۍ طرف ته بوځی، او د راپرېوتلو نه وړاندې تکبر راځی. ﴿۱۹﴾ د انسان دپاره دا بهتره ده چې عاجز خویه وی او
د مظلومانو سره ناسته پاسته کوی، د دې په ځائ چې د مغرورانو په غنیمتونو کښې شریک شی. ﴿۲۰﴾ هر څوک چې لارښودنو
ته توجو ورکړی نو کامیاب به وی، او بختور دے هغه څوک چې په مالِک خُدائ باور کوی. ﴿۲۱﴾ څوک چې هوښیار وی هغه
تمیزدار ګڼلے شی، نرمې خبرې په هدایت کولو کښې ښۀ اثر کوی. ﴿۲۲﴾ د هغه چا دپاره حِکمت د ژوند سرچینه ده څوک یې
چې لری. خو کم عقلتوب د بې‌وقوفه دپاره د سزا باعث کیږی. ﴿۲۳﴾ د قابل سړی زړهٔ د هغهٔ خولهٔ قابو کوی، او د هغهٔ کلام موثر
کوی. ﴿۲۴﴾ نرمې خبرې د شاتو د ګبین په شان وی، د ځان دپاره خوږې او د هډوکو دپاره درمان وی. ﴿۲۵﴾ یوه داسې لار شته
چې انسان ته صحیح ښکاری، خو په آخر کښې هغه د مرګ طرف ته تلې وی. ﴿۲۶﴾ د مزدور لوږه هغه په کار لګیا کوی، ځکه
چې هغه خپله لوږه ختمول غواړی. ﴿۲۷﴾ بدعمله داسې کار لټوی چې نورو ته ترې نه تکلیف ورسیږی، د هغوئ خبرې هم
سوزونکے اور وروی. ﴿۲۸﴾ بدکاره انسان لانجه جوړوی، چغلخور نزدې دوستان په خپلو کښې جدا کوی. ﴿۲۹﴾ ظالمان خپل
دوستان بې‌لارې کوی او د تباهۍ طرف ته یې بوځی. ﴿۳۰﴾ هر هغه څوک چې سترګې وروځې وهی هغه کږې وَږې منصوبې
جوړوی، او څوک چې خپلې شونډې مروړی نو هغه په غلطو منصوبو سر شوی وی. ﴿۳۱﴾ سپین وېښتهٔ د عزت تاج دے، کوم
چې د صداقت د ژوندون نه حاصلیږی. ﴿۳۲﴾ صبرناک انسان د یو طاقتور سپاهی نه بهتر دے، څوک چې په خپله غصه قابو
ساتی، د هغه چا نه بهتر دے چې یو ښار فتح کوی. ﴿۳۳﴾ انسان خو میدان ته چکه ولی، خو د هر چا فیصله د مالِک خُدائ په
لاس کښې وی.

۱۷ (۱) د سکون سره سپوره روټۍ بهتره ده د هغې کور نه چې په کښې ښۀ خوراکونه د لانجو سره وی. (۲) يو هوښيار
نوکر به د مالِک په شرمېدلی زوئ باندې حُکم چلوی، او په ميراث کښې به ورته حِصه هم لکه د يو ورور په شان مِلاو شی. (۳)
سرۀ زر او سپين زر په اور معلومولے شی، خو زړونه مالِک خُدائ معلوموی. (۴) بدکاره انسان خرابو خبرو ته غوږ نيسی او
دروغژن غيبت ته توجو ورکوی. (۵) هر هغه څوک چې په غريبانانو پورې خندا کوی، نو د هغۀ د خالِق بې‌عزتی کوی او هر هغه
څوک چې د چا په بدبختۍ خوشحالېږی نو دے به هم بې‌سزا پاتې نۀ شی. (۶) نمسی د خپلو مشرانو دپاره تاج وی، او ماشومان
په مور پلار فخر کوی. (۷) کۀ هوښيارې خبرې د يو کم عقل دپاره نامناسبه وی، نو د يو بادشاه دپاره به دروغژنې شونډې
څومره نامناسبه وی. (۸) رشوت د ورکوونکی دپاره د جادو په شان وی، څکه هغه چې هر څۀ کوی نو کاميابېږی. (۹) هر هغه
څوک چې د نورو خطاګانې معاف کوی نو مينې ته وده ورکوی، خو هر هغه څوک چې يوه خبره بار بار تکراروی نو نزدې
دوستان سره جدا کوی. (۱۰) يو هوښيار کس په يو ځل تنبيه کولو سره دومره زيات متاثره کېږی، نه چې يو کم عقل په سلو
کوړو. (۱۱) بدکاره صرف سرکشۍ پسې ليونی وی، خو دوئ ته به سخته سزا مِلاو شی. (۱۲) دا بهتره ده چې د هغې مېلوګې سره
دې واسطه راشی چې بچی ترې چا پټ کړی وی په ځائ د دې چې يو بې‌وقوفه په خپل کم عقلتوب ټينګار کوی. (۱۳) کۀ چرته
يو انسان د ښو په بدل کښې بد کوی، نو د هغۀ د کور نه به هيڅکله بدی ختمه نۀ شی. (۱۴) د خراب بحث شروع داسې وی لکه
چې د اوبو په بند کښې وړومبے سورے وشی، د دې نه مخکښې چې جنګ شروع نۀ شی نو دا زر ختم کړه. (۱۵) بدعمله کس
پرېښودل، او بې‌ګناه له سزا ورکول، مالِک خُدائ د دې دواړو کارونو نه نفرت کوی. (۱۶) په کم عقل د خرچې کولو څۀ فائده
نشته، څکه چې هغه په خپله د عقل زده کولو خواهش نۀ کوی. (۱۷) دوست په هر وخت کښې مينه کوی، او ورور هغه دے چې
په مصيبت کښې په کار راشی. (۱۸) څوک چې کم عقل وی خپل لاس د ګاونډی په ځائ په ضمانت کښې بل له ورکوی. (۱۹)
هر هغه څوک چې د جنګ جګړو سره مينه کوی د ګناه سره مينه کوی، هر هغه څوک چې په لوړه ګرځی نو تباهۍ له دعوت
ورکوی. (۲۰) هر څوک چې بد ګُمانه وی نو هغه به برکت ونۀ مومی، د چا ژبه چې دوکه ماره وی په مصيبت کښې به راګېر
شی. (۲۱) د چا په کور کښې چې بې‌وقوفه زوئ پيدا شی نو په کور کښې غم او پرېشانۍ راولی، د بې‌وقوفه د پلار دپاره خوشحالی
نشته. (۲۲) خوشحاله زړۀ د ټول بدن دپاره ښۀ دوائی ده، خو مات زړۀ هډُوکی هم اوچوی. (۲۳) بدکاران په پټه رشوت اخلی د
اِنصاف په لاره کښې دوئ مداخلت پيدا کوی. (۲۴) د يو پوهه انسان مقصد د عقل حاصلول وی، خو د بې‌وقوفه لټون بې‌مقصده
وی. (۲۵) کم عقل زوئ د خپل پلار د غم باعث وی، او د تريخوالی باعث د هغه چا دپاره وی د چا نه چې پېدا وی. (۲۶) يو
بې‌ګناه له سزا ورکول ښۀ خبره نۀ ده، او نۀ يو شريف له د هغۀ د شرافت په وجه کوړې ورکول ښۀ خبره ده. (۲۷) يو هوښيار
ډېرې کمې خبرې کوی، او يو پوهه کس نرمې خبرې کوی. (۲۸) تر دې چې يو کم عقل هم هوښيار ګڼلے شی کله چې دے غلے
وی، او تميزدار ښکاری کۀ چرې دے خپله خولۀ بنده ساتی.

۱۸ (۱) بې‌خونده کس هر څۀ د خپلې خوښې په مطابق کوی، او د هرې صحيح فېصلې مخالفت کوی. (۲) کم عقل د پوهې
نه خوند نۀ شی اخستے، خو هغه په خپلو نظريو څرګندولو خوشحالېږی. (۳) کله چې بدکاری راشی نو رسوائی هم راځی، او د
شرم سره سپکوالے راځی. (۴) د انسان د خولې خبرې لکه ژورې اوبۀ دی، او د حِکمت چينه لکه بهېدونکې وله ده. (۵) دا ښۀ
خبره نۀ ده چې د مجرم طرفدارے وشی يا بې‌ګناه د اِنصاف نه محروم شی. (۶) د کم عقل خبرې جنګ جوړوی، او خپل ځان
وهلو ته جوړوی. (۷) د کم عقل خولۀ د هغۀ خپله تباهی ده، او د هغۀ خبرې د هغۀ د خپل ځان دام دے. (۸) د غيبت کوونکی
خبرې لکه د خوندور خوراک په شان وی، دا بلکل د سړی دننه بدن ته کوزېږی. (۹) څوک چې په خپل کار کښې سست وی
هغه لکه د هغه ورور په شان دے څوک چې تباهی راولی. (۱۰) د مالِک خُدائ نوم مضبوطه قلعه ده، صادقان هلته منډه وهی او
په حفاظت کښې وی. (۱۱) د مالداره دولت د هغوئ دپاره د مضبوط ښار په شان وی او په دې خيال چې دا به د هغوئ د
حفاظت يو اوچت دېوال وی. (۱۲) د تباهۍ نه وړاندې د انسان زړۀ کښې کبر وی، خو د عزت نه وړاندې عاجزی راځی. (۱۳)
څوک چې د خبرې اورېدو نه مخکښې جواب ورکوی، دا د هغۀ کم عقلتوب دے او د هغۀ شرم دے. (۱۴) د انسان روح بيماری
هم برداشت کولے شی، خو مات روح به څوک وزغمی؟ (۱۵) هوښياران تل د عِلم حاصلولو په لټون کښې وی، او د هغوئ
غوږونه د عِلم زده کولو دپاره تيار وی. (۱۶) تحفه د انسان دپاره لار خلاصوی، او د هغۀ لاس تر غټو خلقو پورې رسوی. (۱۷)

څوک چې په عدالت کښې خپله دعویٰ اول پېش کړی نو هغه صحیح ښکاری ترڅو چې بل څوک راشی او هغهٔ نه تپوسونه شروع کړی. ۞۱۸ په پټې اچولو جنګونه ختمیږی، او د مضبوطو مخالفینو په مینځ کښې جنګ ختموی. ۞۱۹ د یو خفه شوی ورور رضا کول د یو مضبوط ښار د فتح کولو نه سخت وی، او لانجې د قلعې دروازو ته اړمونه اچوی. ۞۲۰ د خپلې خولې په مېوه انسان خپله خېټه مړه کړی او د خپلو شونډو په فصل هغه مطمئن شی. ۞۲۱ په ژبه کښې د مرګ او ژوند طاقت شته دے، او څوک چې دې سره مینه کوی هغوئ ته به یې نتیجه مِلاو شی. ۞۲۲ چا ته چې ښهٔ ښځه مِلاو شوه دا د هغهٔ دپاره خزانه ده، او هغه ورته د مالِک خُدائ د خوا نه برکت دے. ۞۲۳ غریب سړے د رحم دپاره مِنت زاری کوی، خو مالداره سړے په سختئ سره جواب ورکوی. ۞۲۴ ځینې دوستان یو بل ته کنده کنی، خو رښتینے دوست د خپل ورور نه هم وفادار وی.

۱۹ ۞۱ دا بهتره ده چې یو سړے غریب وی او په ایمانداریٔ سره ژوند تېروی، د هغه چا نه چې دروغژن او کم عقل وی. ۞۲ د عِلم نه بغېر جذبات څرګندول ښهٔ نهٔ دی، او بې‌صبری لار خطا کوی. ۞۳ د انسان کم عقلتوب د هغهٔ ژوند تباه کوی، او بیا د هغهٔ تریخوالے د مالِک خُدائ خلاف وی. ۞۴ دولت ډېر دوستان پیدا کوی، خو غربت ټول دوستان د هغهٔ نه شړی. ۞۵ دروغژن ګواه به د سزا نه نهٔ بچ کیږی، او څوک چې دروغ وائی هغه به بچ پاتې نهٔ شی. ۞۶ ډېر خلق د حاکِم خوشامندی کوی، او هر څوک د هغه چا دوست وی څوک چې تُحفې ورکوی. ۞۷ کهٔ د غریب سړی نه د هغهٔ رشته‌دار ډېره کوی، نو بیا به د هغهٔ دوستان د هغهٔ نه څومره نور هم ډېره کوی. کهٔ څهٔ هم چې هغه د هغوئ سره د خبرو کولو کوشش کوی، خو هغوئ ترې نه لاړ شی. ۞۸ څوک چې حِکمت حاصلوی نو د خپل ځان سره مینه کوی، څوک چې پوهه خوښوی هغهٔ ته برکت ملاویږی. ۞۹ دروغژن ګواه به د سزا نه نهٔ بچ کیږی، او څوک چې دروغ وائی هغه به تباه شی. ۞۱۰ کم عقل سره عېش عشرت ښهٔ نهٔ ښکاری، او دا به لا څومره نامناسبه وی کهٔ چرې یو غلام په شهزادګانو حکومت کوی. ۞۱۱ د انسان حِکمت د هغهٔ غصه قابو کوی، او د بل بد ځان ته نهٔ ودرول هغهٔ ته عزت ورکوی. ۞۱۲ د بادشاه غصه د ازمری د غړمبېدو په شان وی، خو د هغهٔ احسان لکه په کبل د پرخې په شان وی. ۞۱۳ بې‌وقوفه زوئ د پلار د تباهئ باعث وی، او جګړماره ښځه داسې وی لکه کوېټه چې هر وخت راڅاڅی. ۞۱۴ انسان ته په وراثت کښې کورونه او دولت د پلار نیکهٔ نه ملاویږی، خو هوښیاره ښځه صرف هغهٔ ته د مالِک خُدائ د طرفه ملاویږی. ۞۱۵ ناراستی ښهٔ خوب راولی، او لټ سړے اوږے پاتې کیږی. ۞۱۶ څوک چې د خُدائ حُکمونه منی نو هغه د خپل ژوند حفاظت کوی، خو هغه څوک چې د هغهٔ د لارو لا پرواهی کوی هغه به مړ شی. ۞۱۷ څوک چې د غریب مدد کوی هغه مالِک خُدائ سره ښېګړه کوی او څهٔ چې هغه کوی نو هغه به یې اجر ورکړی. ۞۱۸ د خپل زوئ تربیت د اول نه په ماشوموالی کښې کوه هسې نه چې وروستو تهٔ د هغهٔ ژوند برباد کړې. ۞۱۹ غصه ناک سړے به ضرور د خپلې غصې اَنجام ته ورسیږی، کهٔ تاسو چرې هغه یو ځل بچ کړئ نو تاسو به هغه هر وخت بچ کوئ. ۞۲۰ نصیحت ته غوږ ونیسه او هدایت قبول کړه، نو په آخر کښې به تهٔ هم هوښیار شې. ۞۲۱ د انسان په زړهٔ کښې ډېرې منصوبې وی، خو کیږی هغه څهٔ چې د مالِک خُدائ رضا وی. ۞۲۲ وفاداری د انسان ښائست دے. یو غریب د دروغژن نه بهتر دے. ۞۲۳ د مالِک خُدائ یره د ژوندون سرچینه ده، کومه چې انسان ته سکون ورکوی او د مصیبتونو نه یې بچ ساتی. ۞۲۴ ناراسته خو خپل لاس تالی ته رسوی خو تر دې چې هغه بیا واپس خپلې خولې ته هم نهٔ وړی. ۞۲۵ کهٔ څوک پېغور کوونکے ووهی نو د دې نه به ساده ګان سبق زده کړی، کهٔ چرې پوهه سړے ورټلے شی نو هغه به د دې نه نور عِلم زده کړی. ۞۲۶ هر هغه څوک چې په خپل پلار باندې ظلم کوی او خپله مور وشړی نو دے هغه زوئ دے څوک چې د شرم باعث دے. ۞۲۷ زما زویه هرکله چې تهٔ نصیحت اورېدل بند کړې، نو تهٔ به د عِلم د خبرو نه بې‌لارې شې. ۞۲۸ بدکاره ګواه اِنصاف پورې خندا کوی، او بدکاران د شرارت نه خوند اخلی. ۞۲۹ سزا د پېغور کوونکی دپاره تیاره شوې وی، او وهل د کم عقلو د ملاګانو دپاره تیار وی.

۲۰ ۞۱ مے انسان نه مسخره کوونکے جوړوی او د شراب څښل د شر او فساد جرړه ده، هر هغه څوک چې په دې راواړی نو هغه هوښیار نهٔ دے. ۞۲ د بادشاه غصه لکه د زمری د غړمبېدو په شان وی، هر هغه څوک چې دے غصه کړی نو خپل ژوند په خطره کښې اچوی. ۞۳ د جنګ نه لرې کېدل انسان ته عزت ورکوی، خو هر کم عقل زر جنګ کوی. ۞۴ ناراسته په صحیح موسم کښې قُلبه نهٔ کوی نو د لو په وخت کښې هغهٔ سره هیڅ نهٔ وی. ۞۵ د انسان د زړهٔ منصوبه د ډوبو

اوبو په شان ده، خو هوښیار سړے ترې نه دا بهر راوباسی. (۶) ډېر خلق د وفادارئ دعوې کوی، خو وفادار یو هم نهٔ پیدا
کیږی. (۷) صادقه انسان نېک ژوند تېروی او د هغهٔ راروان نسل بختور وی. (۸) کله چې یو بادشاه د عدالت دپاره په تخت
کښېنی، خو هغه په خپله د ټولو بدو تول کوی. (۹) څوک دا وئیلے شی چې، زما زړهٔ صفا دے او زهٔ پاک او بې‌ګناه یم؟ (۱۰) د
غلط تول او غلط ناپ دواړو نه مالِک خُدائ نفرت کوی. (۱۱) ماشومان هم په خپل کردار پېژندلے شی، دا چې ولې د دوئ
کردار پاک او ښهٔ دے او کهٔ نه. (۱۲) غوږونه چې اورېدل او سترګې چې لیدل کوی مالِک خُدائ دا دواړه جوړ کړی دی. (۱۳)
خوب سره مینه مهٔ کوه څکه چې غریب به شې، بېدار اوسه نو تا سره به د خوراک دپاره هر څهٔ ډېر تیر وی. (۱۴) اخستونکی تل
دا شکایت کوی چې، "دا ښهٔ نهٔ دے، دا ښهٔ نهٔ دے." نو بیا هغه لاړ شی او وائی چې، "دا سودا مې ډېره ښهٔ واخسته." (۱۵) سرهٔ
زر او لعلونه زیات پیدا کیږی، خو هغه شونډې چې د عقلمندئ خبرې کوی نایابه زیورات دی. (۱۶) هر څوک چې د پردی کس د
قرض ذمه واری اخلی نو ضمانت ترې نه واخله، ضمانت ترې نه واخله کهٔ چرې دهٔ دا کار د پردی کس دپاره کړے وی. (۱۷) د
غلا روټئ خوږه وی، خو دا په خولهٔ کښې په باجرئ بدلیږی. (۱۸) د نصیحت په رڼا کښې منصوبې جوړوه، د جنګ نه وړاندې
ښهٔ مشوره کوه. (۱۹) غیبت راز څرګندوی، نو د هغه کس نه ځان ساته څوک چې مشروټې کوی. (۲۰) کهٔ یو انسان چرې په
خپل مور پلار لعنت کوی، د هغهٔ د ژوند چراغ به په توره تیارهٔ کښې ختم شی. (۲۱) کوم میراث چې انسان ته زر حاصل شی، نو
په آخره کښې به هغه دهٔ ته د برکت ذریعه نهٔ وی. (۲۲) داسې مهٔ وایه چې، "د دې بدو انتقام به زهٔ په خپله اخلم." مالِک خُدائ ته
صبر وکړه هغه به ستا بدله واخلی. (۲۳) مالِک خُدائ د غلط تول نه نفرت کوی، او د غلطی تلې استعمال بد کار دے. (۲۴) د
انسان قدمونه اخستل مالِک خُدائ په خپله مقرر کړی دی، نو بیا به څنګه یو کس په خپله لار پوهه شی؟ (۲۵) خپل ځان په
بې‌سوچه نذر منلو سره خُدائ ته مهٔ راګېروه، نو بیا کله چې وروستو په هغې باندې فکر کوی. (۲۶) هوښیار بادشاه بدکاران په
غاښئ ولی، او په هغوئ باندې غویل ګوی. (۲۷) د مالِک خُدائ رڼا د انسان د روح لټون کوی، او هغه د هغوئ په ځان کښې دننه
لټون کوی. (۲۸) مینه او وفاداری یو بادشاه محفوظ ساتی، د مینې په وجه د هغهٔ تخت به مدام قائم وی. (۲۹) د ځوانانو عزت او
جلال د دوئ طاقت دے، سپین وېښتهٔ د بوډاوالی شان و شوکت دے. (۳۰) زخمونه او دردونه بدکاری لرې کوی، وهل انسان
دننه نه صفا کوی.

۲۱ (۱) د بادشاه زړهٔ د مالِک خُدائ په لاس کښې دے، کوم ځائ چې د دهٔ خوښه وی هلته یې لکه د نِهرونو د اوبو غوندې
بوځی. (۲) هر سړی ته خپلې ټولې لارې په خپل نظر کښې صحیح ښکاری، خو مالِک خُدائ د زړُونو جاج اخلی. (۳) صداقت
او اِنصاف کول مالِک خُدائ دا د قربانئ نه زیات خوښوی. (۴) مغروره سترګې او مغرور زړهٔ د بدعملو چراغ او ګناه ده. (۵)
د محنتی انسان منصوبې د آبادئ باعث ګرځی، خو په یقین سره جلد بازی انسان د غربت سره مخ کوی. (۶) کوم مال دولت
چې په دروغژنه ژبه وګټلے شی نو دا د ختمېدونکی دوند او وژونکی دام په شان دے. (۷) بدکاران به د خپل ظلم زیاتی په وجه
جارُو شی، څکه چې هغوئ د هر هغه کار نه اِنکار کوی کوم چې صحیح وی. (۸) د ګناه ګار لاره کږه وږه وی، خو د پاکانو
لاره نېغه وی. (۹) دا بهتره ده چې د کوټې دپاسه په یو ګوټ کښې ځانله ژوند کوی نه چې په کور کښې د ژبه ورې ښځې سره
اوسیږی. (۱۰) بدکاره انسان د بدئ خواهشمند وی، د هغهٔ ګاونډیان هم هیڅ قِسمه رحم د هغهٔ نه نهٔ وینی. (۱۱) کله چې یو
مسخره کوونکی ته سزا ورکړے شی، نو ساده هم ترې نه عقل زده کړی، خو کله چې د هوښیار لارښودنه وشی، نو هغه ترې نه
نور عِلم حاصلوی. (۱۲) صادقه خُدائ هغه هر څهٔ وینی کوم چې د بدکاره په کور کښې کیږی، او په بدکاره به هغه تباهی راولی.
(۱۳) کهٔ یو سړے د غریب ژړا فریاد ته خپل غوږونه بند کړی، نو د هغهٔ خپله ژړا فریاد به څوک نهٔ اوری. (۱۴) په پرده کښې
تحفه ورکول غصه نرموی، په پټه رشوت ورکول انسان د غټ قهر نه ساتی. (۱۵) هرکله چې اِنصاف وشی، نو په دې صادق
خوشحالیږی، خو بدکاره ترې نه یریږی. (۱۶) څوک چې د حِکمت د لارې نه بې‌لارې شی، نو هغه به د مړو په ډله کښې شمار
شی. (۱۷) څوک چې د عیاشئ سره مینه کوی نو هغه به غریب شی، څوک چې د میو او غوړو زېړو سره مینه کوی هغه به
مالداره نهٔ شی. (۱۸) د صادقانو په ځائ بدکاران سزاوار شو، او د هغوئ په ځائ د نافرمانو فدیه ورکړے شوه. (۱۹) د جنګ
ببره او سرټېزه ښځې سره د اوسېدو نه په صحرا کښې اوسېدل ښهٔ دی. (۲۰) د هوښیارانو په کور کښې ښهٔ خوراکونه ډېر تیر
وی، خو کم عقل چې څهٔ ګټی هغه څټی. (۲۱) څوک چې صداقت او شفقت پسې ګرځی، هغه به ژوندون، آبادی او عزت پیدا

کړی. (۲۲) يو هوښيار انسان په يو طاقتور ښار حمله کولے شی، او هغه قوی دېوالونه راغورزولے شی په کومو چې هغوئ ملا ترې. (۲۳) څوک چې خپله خولهٔ او ژبه په قابو کښې ساتی، خپل ځان د مصيبت نه خلاصوی. (۲۴) مغروره او ځان ښولے سړے چې مسخره کوونکے يې نوم دے، هغه هر کار د تکبر سره کوی. (۲۵) د ناراسته خواهش هغه د مرګ طرف ته بوځی، ځکه چې هغه د کار کولو نه اِنکار کوی. (۲۶) ټوله ورځ دے د نورو خواهش کوی، خو نېکان تل په سخاوت کښې لګيا وی. (۲۷) د بدکاره د قربانۍ نه مالِک خُدائ کرکه کوی، نو د هغې نه به نور ځومره کرکه کوی کومه چې په بدنيتۍ سره کيږی. (۲۸) دروغژن ګواه به تباه شی، او څوک چې رښتيا وائی هغه به د تل دپاره خبرې کوی. (۲۹) يو بدکاره انسان خپل ځان تکړه ښائی خو صادق انسان په خپلو لارو باندې سوچ کوی. (۳۰) هيڅ قسمه حِکمت، عقل او منصوبه نشته چې د مالِک خُدائ خلاف کاميابه شی. (۳۱) آس د جنګ د ورځې دپاره تيارولے شی، خو کاميابی د مالِک خُدائ په لاس کښې ده.

۲۲

(۱) نېک نامی د ډېر مال دولت نه غوره ده، عزت د سرو او سپينو زرو نه بهتر دے. (۲) مالداره او غريب دواړه يو شان دی، مالِک خُدائ د دواړو خالق دے. (۳) هوښيار سړے چې خطره ووينی نو خپل ځان ترېنه ساتی، خو ساده سړے پرې وردانګی او بيا مصيبت کښې راګېر شی. (۴) عاجزی او د مالِک خُدائ نه يرېدل، انسان ته مال دولت، عزت او ژوند ورکوی. (۵) د بدکارانو په لار کښې ازغی او دامونه وی، خو په چا چې خپل ځان ګران وی نو هغه د دوئ نه ځان بچ ساتی. (۶) ماشوم په صحيح لار روان کړه، دے چې لوئ هم شی د هغې نه به وانهٔ وړی. (۷) مالداره په غريبانانو باندې حکومت کوی، او قرض اخستونکے د قرض ورکونکی غلام وی. (۸) کهٔ څوک نا اِنصافی کَری نو مصيبت به وريبی، او د هغهٔ د کبر کاسه به نسکوره شی. (۹) بختور دی هغوئ څوک چې سخاوت کوی، ځکه چې هغوئ غريبانان مړوی. (۱۰) پېغور کوونکے کس وشړه، دې سره به جنګ جګړې ختمې شی، بحث مباحثه او سپکاوے هم ورسره ختميږی. (۱۱) څوک چې په زړهٔ صفا وی او خوږې خبرې کوی، نو بادشاه به هم د هغهٔ دوست شی. (۱۲) د مالِک خُدائ نظر په عالمانو باندې وی، خو هغه د بېوفا خلقو منصوبې ورانوی. (۱۳) ناراسته وائی، "بهر زمرے دے. کهٔ چرې بهر ووځم نو هغه به مې په لار کښې ووژنی." (۱۴) د زناکارې ښځې خولهٔ د ژورې کندې په شان ده، چا ته چې مالِک خُدائ په قهر شوے وی هغه به په کښې ورغورزيږی. (۱۵) د ماشومانو زړهٔ د کم عقلتوب نه ډک وی، خو د وهلو چوکه د هغوئ نه دا عادت وکاږی. (۱۶) څوک چې په غريبانانو باندې ظلم کوی د دې دپاره چې مالداره شی او هغه څوک چې اميرانو ته تحفې ورکوی نو دا دواړه به غريب شی.

د عقلمندۍ ډېرش مثالونه

(۱۷) د هوښيارانو خبرو ته غوږ کېږده او هغې ته پام وکړه او زما تعليم د زړهٔ نه قبول کړه. (۱۸) نو دا به تا خوشحاله کړی کهٔ تهٔ دا په خپل زړهٔ کښې ياد ساتې او دا په خپلو شونډو هر وخت يادوې. (۱۹) زهٔ نن تا ته تعليم درکوم دا چې ستا ايمان په مالِک خُدائ باندې پيدا شی. (۲۰) ما ستا دپاره ډېرش خبرې ليکلې دی په کومو کښې چې عِلم، او نصيحت دے. (۲۱) او زهٔ به تا ته رښتيا او د اعتماد وړ خبرې دروښايم، ترڅو چې قابل اعتماد جواب ورکولے شې هغه چا ته چا چې تهٔ رالېږلے يې.

اول نصيحت

(۲۲) د غريبانانو د غريبۍ نه غلطه فائده مهٔ اخله، او په عدالت کښې د حاجتمندو حق مهٔ خوره. (۲۳) ځکه چې مالِک خُدائ به په خپل لاس کښې د دوئ مقدمه واخلی او هغوئ به لوټ کړی، چا چې دوئ لوټ کړی وی.

دويم نصيحت

(۲۴) د غصه ناکو سره دوستانه مهٔ کوه، او د قهرژنو سره ناسته مهٔ کوه. (۲۵) هسې نه چې تهٔ د هغوئ عادتونه زده کړې او خپل ځان په مصيبت کښې راګېر کړې.

دریم نصیحت

۲۶ د چا په ځائ د ضمانت لاس مۀ ورکوه او مۀ د قرض ذمه واری اخله. ۲۷ کۀ تۀ هغوئ له دا قرض ورنۀ کړے شې هغوئ به راشی او تۀ چې په کوم کټ اودۀ کیږې نو هغه به درنه یوسی.

څلورم نصیحت

۲۸ په زمکه کښې هغه د حد بندئ وړومبے کاڼے مۀ بې ځایه کوه کوم چې ستا پلار نیکۀ ایښے وی.

پینځم نصیحت

۲۹ تۀ داسې یو کس وینې، څوک چې په خپل کار کښې ماهر وی؟ هغه به د عامو خلقو خِدمت نۀ کوی، خو د بادشاهانو خِدمت به کوی.

شپږم نصیحت

۲۳ ۱ کله چې تۀ یو حاکِم سره روټئ خوړلو ته کښېنې، نو دا په ذهن کښې راوله چې ستا وړاندې څۀ دی. ۲ په خپله مرئ چاړۀ کېږده کۀ تۀ زیات خوړونکے یې. ۳ د هغۀ د مزېدار خوراک ډېر خواهش مۀ کوه، ځکه چې دا دوکه ورکوونکے خوراک دے.

اوۀم نصیحت

۴ خپل ځان په مالداره کولو مۀ ستړے کوه. دومره هوښیار شه چې د داسې کولو نه ځان ساتې. ۵ ستا دولت به د سترګو په رپ کښې فنا شی، او خپلې وزرې به پرانیزی او د باز په شان به آسمان ته والوځی.

اتم نصیحت

۶ د یو شوم سړی روټئ مۀ خوره او د هغۀ د مزیدارو خوراکونو ارمان مۀ کوه. ۷ هغه داسې سړے دے چې همېشه د خرچ سوچ کوی، هغه تاسو ته وائی چې، "راشئ ما سره وخورئ وڅښئ." خو هغه د زړۀ نه دا خبره نۀ کوی. ۸ ځکه چې تاسو څۀ خوړلی وی هغه به په پوزه باقی کړئ او ستاسو ټولې ښُکلې خبرې به بې فائدې شی.

نهم نصیحت

۹ یو کم عقل ته خبرې مۀ کوه، هغه به ستا د حِکمت خبرې سپکې ګڼی.

لسم نصیحت

۱۰ په زمکه کښې هغه د حد بندئ وړومبے کاڼے مۀ بې ځایه کوه او مۀ د یتیمانو په زمکه باندې قبضه کوه. ۱۱ ځکه چې د هغوئ بچ کوونکے زورَور دے او هغه به ستاسو خِلاف د هغوئ د مقدمې طرفدارے وکړی.

یوولسم نصیحت

﴿۱۲﴾ خپل زړهٔ تربيت ته حواله کړه او خپل غوږونه د حِکمت خبرو ته نيسه.

دولسم نصيحت

﴿۱۳﴾ د خپل اولاد تربيت مهٔ پرېږده. کهٔ تهٔ هغوئ ته په چوکه سزا ورکړې نو هغوئ به د دې نه مړهٔ نهٔ شی. ﴿۱۴﴾ هغهٔ ته په چوکه سزا ورکړئ او هغه به د عالمِ ارواح نه بچ کړئ.

ديارلسم نصيحت

﴿۱۵﴾ زما زويه، کهٔ تهٔ عقلمند يې، نو زما زړهٔ به خوشحاله وی. ﴿۱۶﴾ دننه روح به په ما کښې په ټوپونو شی کله چې تهٔ رښتيا خبرې کوې.

څوارلسم نصيحت

﴿۱۷﴾ خپل زړهٔ مهٔ پرېږده چې د ګناهګارو سره حسد وکړی، خو د مالِک خُدائ نه هر وخت په يره کښې اوسه. ﴿۱۸﴾ په يقين سره ستا دپاره په راتلونکی وخت کښې اُميد شته دے او ستا اُميد به نهٔ ختميږی.

پينځلسم نصيحت

﴿۱۹﴾ زما زويه، ما ته غوږ ونيسه، هوښيار اوسه، او خپل زړهٔ په صحيح لار باندې قائم وساته. ﴿۲۰﴾ د شرابيانو سره ناسته پاسته مهٔ کوه، او د خېټورو سره مهٔ ګرځېږه. ﴿۲۱﴾ ځکه چې شرابيان او خيټور به غريبانان شی. او ډېر خوب به هغوئ ته شلېدلې جامې ورواغوندی.

شپاړسم نصيحت

﴿۲۲﴾ خپل پلار ته غوږ نيسه، چا چې تا له ژوند درکړے دے، او د خپلې مور بې‌عزتی مهٔ کوه کله چې هغه بوډۍ شی. ﴿۲۳﴾ حقيقت حاصل کړه او دا مهٔ خرڅوه، او حِکمت، تربيت او پوهه حاصله کړه. ﴿۲۴﴾ د صادق سړی پلار ډېر خوشحاله وی، هغه څوک چې هوښيار زوئ لری په هغهٔ باندې فخر کوی. ﴿۲۵﴾ ستا مور او پلار دې خوشحالی وکړی، او هغه دې خوشحالی وکړی چا چې تهٔ زېږولے يې.

اوولسم نصيحت

﴿۲۶﴾ زما زويه، خپل زړهٔ ما ته راکړه او ما ته وګوره او په خوشحالئ سره زما په طريقو باندې عمل وکړه. ﴿۲۷﴾ ځکه چې کنجره د ژورې کندې په شان وی او زناکاره د تنګ کوهی په شان وی. ﴿۲۸﴾ هغوئ د ډاکوانو په شان په انتظار کښې ناستې وی او بې‌وفا سړی زياتوی.

اتلسم نصيحت

﴿۲۹﴾ څوک دی چې وير کوی؟ څوک دی چې غمژن دی؟ څوک دی چې جګړه کوی؟ څوک دی چې شکايت کوی؟ څوک دی چې هسې زخمونه لری؟ څوک دی چې سرې سترګې لری؟ ﴿۳۰﴾ دا هغوئ دی څوک چې په مےخانو کښې وخت تېروی، او د رنګارنګ ميو پيالئ څښی. ﴿۳۱﴾ ميو ته مهٔ ګوره کله چې دا سرهٔ وی او کله چې په پياله کښې شُغلې وهی او په آسانه سره تېرېږی. ﴿۳۲﴾ په آخر کښې دا لکه د مار چيچل کوی او لکه د منګور په شان زهريله وی. ﴿۳۳﴾ ستا سترګې به عجيبه او رنګارنګ

ځیزونه ګوری، او ستا ذهن به د ګډوډو ځیزونو تصور کوی. ﴿۳۴﴾ تهٔ به په خیال کښې د هغه چا په شان یې څوک چې د سمندر دپاسه اودهٔ وی، او د چپو دپاسه پروت ټالې وهی. ﴿۳۵﴾ نو تهٔ خپل ځان ته وائې، "هغوئ زهٔ ووهلم، خو زهٔ خوږ نهٔ شوم، هغوئ زهٔ وټکولم، خو ما ته پته ونهٔ لګېدله. کله چې زهٔ راویښ شم نو زهٔ به د ځښلو دپاره نور شراب هم پېدا کړم."

نولسم نصیحت

۲۴ ﴿۱﴾ د بدکارانو سره حسد مهٔ کوه او د هغوئ د دوستانې آرزو مهٔ کوه ﴿۲﴾ ځکه چې هغوئ په زړهٔ کښې د شر او فساد منصوبې جوړوی، او د هغوئ خبرې تل مصیبت جوړوی.

شلم نصیحت

﴿۳﴾ یو کور په حِکمت سره جوړیږی، او د پوهې په وجه هغه قائم پاتې کیږی. ﴿۴﴾ د عِلم په واسطې سره د هغهٔ کوټې د نایابه او قیمتی خزانو سره ښائسته کولے شی.

یویشتم نصیحت

﴿۵﴾ یو هوښیار انسان لوئ طاقت لری، او د عالم قوت ورځ په ورځ نور هم زیاتیږی. ﴿۶﴾ د جنګ کولو دپاره د ښهٔ هدایت ضرورت وی، او د ګڼو مشوره ورکوونکو سره کامیابی یقینی وی.

دوویشتم نصیحت

﴿۷﴾ کم عقل هوښیارتیا نهٔ شی حاصلولے، ځکه په جرګه کښې د هغهٔ خولهٔ بنده وی.

درویشتم نصیحت

﴿۸﴾ څوک چې بدې منصوبې جوړوی، نو هغه به په دوکه مار مشهور شی. ﴿۹﴾ د کم عقلو منصوبې د ګناه نه ډکې وی، او خلق د مسخره کوونکی نه نفرت کوی.

څلیریشتم نصیحت

﴿۱۰﴾ کهٔ تهٔ په سخت وخت همت بائیلې، نو تهٔ بیا ډېر کمزورے انسان یې.

پینځویشتم نصیحت

﴿۱۱﴾ د هغه کس په بچ کولو کښې سستی مهٔ کوه څوک چې مرګ ته روان کړے شوے وی، او هغه حلالولو ته مهٔ پرېږده. ﴿۱۲﴾ کهٔ تاسو چرې وایئ، "موږ ته خو د دې په حقله څهٔ عِلم نشته دے،" نو هغه څوک چې د زړونو په سوچونو خبر دے نو دا به معلوم نهٔ کړی څهٔ؟ هغه څوک چې ستا د ژوندون خیال ساتی په دې نهٔ پوهیږی څهٔ؟ هغه به هر هغه چا ته د خپل عمل په مطابق بدله ورنهٔ کړی څهٔ؟

شپږویشتم نصیحت

﴿۱۳﴾ زما زویه، شهد خوره، ځکه چې دا ښهٔ څیز دے، د ګبین د شهدو خوند خوږ وی. ﴿۱۴﴾ نو په دې یقین وکړه چې حِکمت هم

دغه شان ستا د ځان دپاره خوږ دے، کۀ چرې تۀ يې بيامومې نو دا ستا د راتلونکې ژوند دپاره اُميد دے، او دا اُميد به هيڅکله ستا نه اخوا نۀ شى.

اوويشتم نصيحت

⑮ د بدکارانو غونديې مۀ جوړېږه څوک چې د صادقانو د کور خلاف په انتظار کښې ناست وى، او د هغوئ په کورونو حمله مۀ کوه. ⑯ کۀ څۀ هم چې صادق انسان اووۀ ځله راپرېوځى هغه دوباره راپاڅى، خو د بدکاره دپاره يو افت بس دے.

اتۀويشتم نصيحت

⑰ هرکله چې ستا دشمن راپرېوځى نو په هغۀ باندې خوشحالى مۀ کوه، او کله چې هغه تيندک وخورى نو په هغۀ باندې خپل زړۀ مۀ خوشحالوه. ⑱ نو مالِک خُدائ به ستا دا خوشحالى وګورى او هغه به ستا نه نارضا شى او د هغۀ نه به خپل غضب اخوا کړى.

يو کم ديرشم نصيحت

⑲ د بدکارانو په وجه مۀ پرېشانه کېږه، او مۀ د هغوئ سره حسد کوه، ⑳ ځکه چې د بدعمله سره د آئنده اُميد نشته، او د هغوئ ډيوه به مړه کېدو ده.

ديرشم نصيحت

㉑ زما زويه، د مالِک خُدائ او د بادشاه نه يرېږه، او د باغيانو سره ملګرتيا مۀ کوه، ㉒ ځکه چې دا دواړه به ناڅاپه تباهى ورنازله کړى نو څوک د دې اندازه لګولے شى چې څۀ قسمه تباهى به په دوئ راولېږى؟

د حِکمت نورې خبرې

㉓ هوښياران هم داسې وائى، د عدالت کولو په وخت کښې د چا طرفدارى په کار نۀ ده. ㉔ هر هغه څوک چې يو ګناه ګار ته ووائى چې، "تۀ بېګناه يې" ټول قوم به په دۀ باندې لعنت ووائى او قومونه به يې رسوا کړى. ㉕ خو هغه څوک چې مجرم رټى، نو ډېر برکتونه به په هغوئ نازل شى. ㉖ څوک چې هر وخت رښتينے جواب درکوى هغه اصلى دوست دے. ㉗ خپل بهرنى کارونه اول ختم کړه او خپله د کروندې زمکه تياره کړه، د دې نه وروستو خپل کور جوړوه. ㉘ د ثبوت نه بغير دې د خپل ګاونډى خِلاف ګواهى مۀ ورکوه، او د هغۀ په حقله د دروغو خبرې مۀ کوه. ㉙ داسې مۀ وايه، "هغۀ چې ما سره څۀ کړى دى نو زۀ به هم هغه شان ورسره وکړم، او زۀ به ترې نه خپل بدل واخلم." ㉚ زۀ د يو ناراسته سړى په پټى تير شوم او د کم عقل د انګورو باغ مې وکتلو، ㉛ په هر ځائ کښې ازغى راختلى وُو، او زمکه ټوله په ډيله باندې ډکه وه، او د کاڼو دېوالونه يې راغورزېدلى وُو. ㉜ ما چې څۀ وليدل نو په خپل زړۀ کښې مې ورباندې سوچ وکړو، او چې څۀ مې وليدل د هغې نه مې سبق زده کړو. ㉝ کۀ يو سړے وائى چې، "لږ به اودۀ شم، لږې به سترګې پټې کړم، لږ به خپل لاسونه راغونډ کړم چې دمه شم،"
㉞ خو بيا غريبى به لکه د يو ډاکو په شان په هغۀ باندې ورټوپ کړى، او نيستى به لکه د وسله بند انسان په شان هغه راګير کړى.

د حضرت سليمان نور متلونه

٢٥

① دا د سليمان نور متلونه دى، کوم چې د حزقياه کاتبانو د يهوداه بادشاه راجمع کړى دى. ② دا د خُدائ پاک شان

دے چې یوه معامله په راز کښې ساتی، خو د یوې مسئلې ښکاره کول د بادشاه عزت ځرګندوی. (۳) څومره چې آسمانونه اوچت او زمکه ژوره ده، هم دغه شان د بادشاهانو زړونه نامعلوم دی. (۴) د سپینو زرو نه ملاوټ لرې کړه ترڅو زرګر ترې نه یو ښائسته لوښے جوړ کړی. (۵) نو دغه شان د بادشاه د حضور نه بدکاران لرې کړه، نو د هغهٔ حکومت به د صداقت په وجه قائم وی. (۶) د بادشاه په حضور کښې د خپل ځان لوئی مهٔ کوه، او مهٔ د لویو خلقو په ځائ کښې وړاندې کښېنه. (۷) دا به ښهٔ وی چې هغه تا راوغواړی چې، "دلته راشه،" او نهٔ دا چې هغه تا د مشرانو په وړاندې بےعزته کړی او ښکته دې کښېنوی. څهٔ چې تا په خپلو سترګو لیدلی وی (۸) نو هغه په عدالت کښې په تېزئ سره مهٔ وړاندې کوه، نو تهٔ به په آخر کښې څهٔ کوې کهٔ چرې ستا ګاونډی تا ملامته کړی او بیا دې وشرموی؟ (۹) کهٔ تهٔ خپل ګاونډی سره په یوه مقدمه کښې بحث کوې، نو په هغه وخت کښې د بل انسان راز ورته مهٔ ځرګندوه. (۱۰) او کهٔ چرې هغه دا واوری او تا وشرموی، نو بیا به تهٔ خپله دا بدنامی هیڅکله ختمه نهٔ کړې. (۱۱) په ځائ خبره داسې وی لکه چې د سپینو زرو په لوښی کښې د سرو زرو مڼه وی. (۱۲) د یو هوښیار سړی تنبیه د هغه غوږ دپاره څوک اورېدلے شی لکه د سرو زرو والۍ او یا د سوچه سرو زرو کالی په شان ده. (۱۳) یو باوری پېغام وړونکے لکه د لو په موسم کښې د واورې د یخوالی په شان دے د هغه چا دپاره څوک چې هغه استوی، او هغه د خپل مالِک زړهٔ یخوی. (۱۴) لکه د هغه ورېځ او هوا په شان چې باران نهٔ ورَوی، هغه څوک دے چې د تُحفو ورکولو وعده کوی او بیا یې نهٔ ورکوی. (۱۵) د صبر په وجه مشر هم قائلېږی، او یوه نرمه خبره هډُوکی هم ماتوی. (۱۶) کهٔ چرې تا ته شهد مِلاو شی نو ضرورت نه زیات مهٔ خوره، په زیات خوړلو به دا قے کړې. (۱۷) د خپلو ګاونډیانو کور ته کم ورځه، کهٔ چرې تهٔ ډېر ورځې نو کېدے شی چې ستا نه نفرت شروع کړی. (۱۸) څوک چې د خپل ګاونډی خلاف د دروغو ګواهی ورکوی هغوئ لکه د لَوړ، یا تُورې یا د تېرهٔ غشی غونډې خطرناک وی. (۱۹) لکه په خراب غاښ خوړل یا په ګوډه پښه تلل کول داسې دی لکه په سخت وخت کښې چې په نااوره کس توکل کوی. (۲۰) یو خفه کس ته چې څوک د خوشحالۍ سندرې وائی، نو هغه به داسې وی لکه چې د یو کس نه په یخ موسم کښې څادر اخوا کړی، او یا سرکه د هغهٔ په زخم واړوی. (۲۱) کهٔ ستا دشمنان اوږدی وی، نو هغوئ له خوراک ورکړه، کهٔ چرې هغوئ تږی وی، نو هغوئ له اوبهٔ ورکړه. (۲۲) نو په داسې کولو سره تهٔ د هغهٔ په سر باندې به بل سکارهٔ واړوې، او مالِک خُدائ به تا له اجر درکړی. (۲۳) لکه څنګه چې د شمال هوا باران راولی، نو دغه شان پشی شا خبرې کول د خلقو مخ د غصې نه تک سور کړی. (۲۴) دا بهتره ده چې د کوټې دپاسه په یو ګوټ کښې ځانله ژوند کوې نه چې په کور کښې د ژبه ورې ښځې سره اوسېږې. (۲۵) لکه یخې اوبهٔ چې د ستړی زړهٔ دپاره ښې وی نو دغه شان یو ښهٔ زېرے د لرې مُلک نه دے. (۲۶) کهٔ یو صادق انسان د بدکاره په سازش کښې راشی نو هغه بیا د ګنده چینې او یا خراب کوهی په شان وی. (۲۷) دا ښهٔ نهٔ دے چې زیات شهد وخوړلے شې، او یا د ځان دپاره د حد نه زیات عزت وغواړې. (۲۸) څوک چې خپل نفس نهٔ شی قابو کولے هغه د هغه ښار په شان بےوسه دے چې دېوالونه یې غورزېدلی وی.

۲۶

(۱) لکه څنګه چې په اوړی کښې واوره یا د لو په موسم کښې باران نامناسب وی، دغه شان د کم عقل انسان عزت کول هم دومره نامناسبه وی. (۲) لکه څنګه چې چنچنه اخوا دیخوا الوځی او یا چې طوطاګرکے چکرې وهی او په ځائ نهٔ کښېنی، دغه شان نامناسبه ښیرا کول د چا په سر نهٔ کښېنی. (۳) لکه څنګه چې د آس دپاره چابک، د خر دپاره واګې وی نو هم دغه شان د کم عقل د ملا دپاره چوکه وی. (۴) کم عقل ته د هغهٔ د کم عقلتوب په مطابق جواب مهٔ ورکوه، ګنې تهٔ به هم د هغهٔ په شان شې. (۵) د کم عقل سوال ته کم عقل جواب ورکوه ځکه چې هغه خپل ځان هوښیار ونهٔ ګنی. (۶) د یو کم عقل په لاس پېغام استول داسې دی لکه انسان چې په خپله ځان نه پښې پرې کړی او یا زهر وڅښی. (۷) د کم عقل په خولې متل داسې وی لکه څنګه چې د یو ګوډ پښه بےکاره وی. (۸) کم عقل ته عزت ورکول داسې وی لکه څوک چې لینډې پورې کاڼے وتړی او ګزار یې نهٔ شی کولے. (۹) لکه څنګه چې د ازغو بوټی د یو شرابی په لاس کښې وی دغه شان یو متل د کم عقل په خولهٔ کښې وی. (۱۰) هغه څوک چې کم عقل او یا لوفر ته کار ورکړی هغه لکه د هغه غشی ویشتونکی په شان وی چې هر څوک پرې ولی. (۱۱) لکه څنګه چې یو سپے خپلې اولټیانې دوباره څټی دغه شان کم عقل خپل کم عقلتوب بار بار کوی. (۱۲) تاسو داسې سړے لیدلے دے چې هغهٔ ته خپل ځان هوښیار ښکاری؟ خو د دهٔ نه زیات اُمید د یو کم عقل دپاره وی. (۱۳) ناراسته وائی چې، "په لار کښې زمرے دے، خطرناک زمرے په کوڅو کښې ګرځی." (۱۴) لکه څنګه چې دروازه په خپلو قبضو تاوېږی، دغه شان

ناراسته په خپل کټ کښې اوړی راوړی. (۱۵) ناراسته خپل لاس تالی ته وراوړدوی، خو هغه دومره ناراسته وی چې واپس یې
خپلې خولې ته نۀ راوړی. (۱۶) ناراسته خپل ځان د اووۀ هوښیار سړو نه هم زیات هوښیار ګڼی ځوک چې په حِکمت سره
جواب ورکوی. (۱۷) لکه څوک چې یو کوڅه ډب سپے د غوږونو نه راونیسی د هغه چا په شان دے چې د بل چا په بحث کښې
ځان شامل کړی. (۱۸)-(۱۹) لکه څنګه چې یو لیونے د اور او وژونکی غشی وروَی، دا د هغه چا په شان دے چې څوک خپل
ګاونډی له دوکه ورکړی او بیا ووائی چې، "ما خو صرف ټوقې کولې." (۲۰) د پوکی نه بغېر اور مړ کیږی، او د غیبت نه بغېر
جنګ ختمیږی. (۲۱) لکه څنګه چې سکارۀ بلیږی او لکه څنګه چې لرګی لمبې کوی، نو دغه شان د جنګ د تودولو دپاره جنګ
مار سړے وی. (۲۲) د غیبت کوونکی خبرې لکه د خوندور خوراک په شان وی، دا بلکل د سړی دننه بدن ته کوزیږی. (۲۳)
نرمې خبرې شریر زړۀ پټوی لکه څنګه چې په خاورین لوښی باندې رنګ روغن وشی. (۲۴) کینه ناک انسان په خوږو خبرو
کولو خپل نفرت پټوی، خو په زړۀ کښې یې کینه ساتلې وی. (۲۵) کۀ څۀ هم چې د هغۀ خبرې خوږې وی خو په هغوئ یقین مۀ
کوه، ځکه چې د هغۀ زړۀ د رنګارنګ حرام کاریو نه ډک وی. (۲۶) کۀ د هغۀ بدنیتی د هغۀ په چل وَل کښې پټه وی، خو بیا هم د
هغۀ شرارت هر چا ته ښکاره شی. (۲۷) کۀ یو انسان بل چا ته کنده کنی نو هغه په خپله په کښې ورغورزیږی، او کۀ یو انسان په
بل چا کاڼے رغړوی هغه کاڼے به په خپله په دۀ باندې راورغړیږی. (۲۸) د بل چا په حقله دروغ وئیل د هغۀ نه نفرت کول دی،
او د خوشامندۍ خبرې تباهی راولی.

۲۷

(۱) د سبا په حقله لافې مۀ کوئ، ځکه چې چا ته هم پته نشته چې سبا به څۀ کیږی. (۲) دا به ښۀ وی چې نور خلق ستا
صِفت وکړی، نه چې تۀ په خپله د خپل ځان صِفت کوې، او دا به ښۀ وی چې نابلده خلق ستا ښۀ ووائی نه چې تۀ په خپله. (۳)
کاڼے دروند وی شګې درنې وی، خو د یو کم عقل تنګول د دې دواړو نه زیات درانۀ وی. (۴) قهر خو ظالم دے او غضب
انسان چخنی کوی خو د حسد په وړاندې څوک ټینګیدے شی؟ (۵) ښرګنده رټنه د پټې مینې نه ښۀ ده. (۶) د دوست رټنه د
هغۀ د مینې اظهار دے، خو د دشمن ښکلول سراسر دوکه ده. (۷) څوک چې موړ وی هغه شهد هم د پښو لاندې کوی، خو د
اوږی دپاره تریخ خوراک هم خوږ وی. (۸) لکه څنګه چې یوه مرغۍ د خپلې جالې نه ورکه شوې وی د هغه چا په شان وی لکه
څوک د خپل کور نه په صحرا شوی وی. (۹) لکه څنګه چې عطر او خوشبو د انسان زړۀ خوشحالوی، هم دغه شان ښې
مشورې دوستان خوشحالوی. (۱۰) خپل دوستان او د خپل پلار دوستان مۀ هېروه، د خپل ورور کور ته مۀ ځه کله چې په تا څۀ
مصیبت راشی. ستا نزدې ګاونډی د لرې ورور نه ښۀ دے. (۱۱) زما زویه، هوښیار اوسه او زما زړۀ خوشحاله کړه، نو بیا به زۀ
هر هغه چا ته جواب ورکولے شم څوک چې ما ته سپک ګوری. (۱۲) هوښیاران خطره د اول نه وینی او د هغې نه ځان بچ
کوی، خو کم عقل پرې ورخلاص وی او بیا په تکلیف کښې راګېر شی. (۱۳) هر څوک چې د پردی کس د قرض ذمه واری اخلی
نو ضمانت ترې نه واخله، ضمانت ترې نه واخله کۀ چرې دۀ دا کار د پردی کس دپاره کړے وی. (۱۴) کۀ چرې څوک سحر د
وخته په اوچت آواز سره په خپل ګاونډی سلام واچوی، دا به هغه لکه د کنځلو په شان وګڼی. (۱۵) یوه جګړماره ښځه داسې وی
لکه چې په باران کښې د کوټې چت راځاځی. (۱۶) د هغې بندول داسې مشکل وی لکه د هوا بندول او یا تېل په موټی کښې نیول.
(۱۷) لکه څنګه چې اوسپنه اوسپنه تیره کوی، نو دغه شان یو انسان بل انسان تېرۀ کوی. (۱۸) کۀ څوک د اینځر د ونې خیال
ساتی نو د هغې مېوه به هم وخوری، او هر هغه څوک چې د خپل نېک خیال ساتی نو هغه به عزتمند شی. (۱۹) لکه څنګه چې په
اوبو کښې مخ ښکاری، نو هم دغه شان د یو انسان زړۀ یو انسان ښرګندوی. (۲۰) لکه څنګه چې په مرګ او تباهی دُنیا نۀ
مړیږی، هم دغه شان د انسان سترګې کله هم نۀ مړیږی. (۲۱) سپین او سرۀ زر په اور آزمائیلے شی، او یو انسان د هغۀ د
صِفت کولو نه وروستو آزمائیلے شی. (۲۲) کۀ تۀ کم عقل په لنګرۍ کښې د تخم په شان وټکوې، خو کم عقلتوب به د هغۀ نه لاړ
نۀ شی. (۲۳) د خپلو رمو په حال ځان پوهوه، او خپلو رمو ته زیاته توجو ورکوه، (۲۴) ځکه چې مال دولت هم د تل دپاره نۀ پاتې
کیږی او نۀ تاج او تخت د ټولو نسلونو دپاره پاتې کیږی. (۲۵) کله چې ګیاه ختمه شی او نوې ګیاه راشنه شی او ګیاه د غرونو نه
راجمع کیږی، (۲۶) نو بیا به ګډوری تا ته د کپړو دپاره وړۍ درکړی، او چېلۍ به درته د پټو د اخستو قیمت درکړی. (۲۷) نو بیا
به تا سره د چېلو دومره زیات پئ وی چې په هغې به خپل خاندان او وینځې ساتلے شی.

۲۸

(۱) بدکاران هیڅ بېهيڅه تښتي کۀ څۀ هم څوک ورپسې نۀ وي، خو صادقان لکه د زمرو په شان دلېر وي. (۲) هرکله چې يو مُلک باغي وي، نو د هغه مُلک ډېر حاکمان وي، خو پوهه او هوښيار انسان د مُلک نظام برقرار ساتي. (۳) کوم مشر چې په غريبانانو باندې ظلم کوي د هغه تېز باران په شان دے چې ولاړ ټول فصل تباه کوي. (۴) کوم خلق چې شريعت ماتوی نو په دې کار سره د بدکارانو صِفت کوي، خو هغه څوک چې د شريعت تابعداري کوي نو هغوئ د شريرانو مخالفت کوي. (۵) بدکاره انسانان په اِنصاف نۀ پوهيږي، خو څوک چې د مالِک خُدائ لټون کوي نو هغوئ پرې مکمل پوهيږي. (۶) غريب صادق انسان د دوکه مار مالدار نه ښۀ وي. (۷) څوک چې په شريعت عمل کوي نو هغه يو هوښيار زوئ دے، خو څوک چې د بد اخلاقو دوستي کوي د خپل پلار د شرم باعث گرځي. (۸) څوک چې خپل ځان په زيات سود سره مالداره کړي خو آخر به د هغۀ مال دولت د هغه چا شي څوک چې په غريبانانو مهربانه وي. (۹) خُدائ پاک د هغه چا د دُعا نه نفرت کوي څوک چې د شريعت نه مخ اړوي. (۱۰) څوک چې يو نېک انسان بدکارئ ته رهنمائي کوي نو په خپل لټ کښې به راگېر شي، خو ايمانداره انسان ته به ښۀ ميراث مِلاو شي. (۱۱) يو مالداره خپل ځان هوښيار گڼي، خو يو غريب عقلمند د هغۀ په اصلي کردار پوهيږي. (۱۲) کله چې صادقان کامياب شي، نو ټول قوم غټه خوشحالي کوي، خو کله چې د بدکارانو حکومت راشي نو هر څوک خپل ځان پټوي. (۱۳) هر هغه څوک چې په خپله گناه باندې پرده اچوي نو دے به کامياب نۀ شي، خو هر هغه څوک چې د گناه اعتراف وکړي او هغه بس کړي نو په هغۀ به رحم وشي. (۱۴) بختور دے هغه څوک چې هر وخت د مالِک خُدائ نه يريږي، خو څوک چې خپل زړۀ سخت کړي نو په مصيبت کښې به راگېر شي. (۱۵) لکه د غرمبېدونکي زمری او يا د اوږدی مېلو په شان هغه بدکاره انسان دے څوک چې په بېوسه خلقو باندې حکومت کوي. (۱۶) ناپوهه بادشاه به په خپلو خلقو ظلم کوي، خو څوک چې د حرام مال دولت نه نفرت کوي نو هغه به د ډېر وخت دپاره ژوندے وي. (۱۷) کۀ يو انسان خپل لاسونه د بل چا په وينو سرۀ کړي وي نو هغه به تر مرگه پورې مفرور وي، نو هيڅ څوک دې د دۀ مدد نۀ کوي. (۱۸) د چا کردار چې بېداغه وي نو هغه به بچ شي، خو د چا لارې چې غلطې وي نو ناگهانه به تباه شي. (۱۹) څوک چې د خپلې زمکې زميداري کوي هغوئ سره به ډېر خوراک وي، د چا په سوچ کښې چې هوائي خيالونه گرځي، نو سخته غريبي به پرې راشي. (۲۰) يو ايماندار کس ته به ډېر زيات برکت ورکړے شي، خو کۀ څوک زر مالداره کېدل غواړي هغۀ ته به سزا مِلاو شي. (۲۱) د چا طرفداري کول ښۀ کار نۀ دے ځکه چې ځينې خلق به د يوې نوړۍ روټۍ دپاره غلط کار وکړي. (۲۲) کنجوس انسان د دې ليواله وي چې مالداره شي او د دې نه ناخبره وي چې غربت د دۀ انتظار کوي. (۲۳) څوک چې د اصلاح دپاره تنبيه کول کوي په آخر کښې به د هغه چا نه ورته زيات عزت مِلاو شي څوک چې په ژبه خټل کوي. (۲۴) څوک چې د خپل پلار او مور نه غلا کوي او دے وائي چې، "دا غلطي نۀ ده،" نو دے د يو قاتل نه کم نۀ دے. (۲۵) لالچي انسان جنگ جګړې جوړوي، خو څوک چې په مالِک خُدائ باندې توکل کوي هغه به آباد شي. (۲۶) څوک چې په خپل ځان يقين کوي نو هغه کم عقل دے، خو څوک چې په هوښيارتيا سره قدم اوچتوی نو دے به بچ پاتې شي. (۲۷) څوک چې غريبانانو له ورکړه کوي نو د هيڅ شي محتاجه به نۀ شي، خو څوک چې په دوئ باندې سترگې پټوي نو دوئ به په لعنت کښې گرفتار شي. (۲۸) هرکله چې حکومت د بدکارانو لاس ته ورشي، نو خلق خپل ځان پټوي، کله چې بدکاران هلاک شي نو صادقان بيا آباد شي.

۲۹

(۱) څوک چې د ډيرې رټنې باوجود بيا هم په خپل ضد قائم وي، نو هغه به ناگهانه تباه شي او هيڅ علاج به يې نۀ وي. (۲) کله چې صادقان حکومت کوي، نو خلق خوشحالي کوي، خو هر کله چې بدکاره حکومت کوي، نو خلق فرياد کوي. (۳) کوم انسان چې د حِکمت سره مينه کوي نو هغه خپل پلار خوشحالوی، خو د کنجرو دوست خپل مال حال الوځوی. (۴) په اِنصاف کولو سره يو بادشاه خپل مُلک قائموی، خو هغه څوک چې رشوت اخلي نو هغه مُلک تباه کوي. (۵) څوک چې د خپل گاونډي خوشامندي کوي، نو دے د هغۀ د پښو دپاره دام خوروی. (۶) بدکاره انسان د خپلې گناه په دام کښې راگېرېږي، خو صادقان د خوشحالۍ سندرې وائي. (۷) صادقان د غريبانانو د حق خيال ساتي، خو بدکاران دغه شان سوچ او فکر نۀ کوي. (۸) مسخره کوونکي ښارونه راپاروی، خو هوښيار انسان غصه سړوی. (۹) کۀ يو هوښيار د يو بېوقوف خلاف د مقدمې دپاره عدالت ته روان شي نو بېوقوف به غصه شي او مسخرې به کوي نو بيا به څنگه صُلح راشي؟ (۱۰) د وينو تږی انسانان د نېک انسان نه نفرت کوي او په دې کوشش کښې وي چې صادقان ووژني. (۱۱) کم عقل د خپلې غصې پوره اظهار کوي، خو هوښيار خپل ځان په قابو کښې ساتي. (۱۲) کۀ يو حکمران دروغو ته توجو ورکوی، نو د هغۀ ټول آفسران به بدکاران شي. (۱۳) په دې

کښې غریب او ظالم دواړه یو شان دی، څکه مالِک خُدائ دواړو ته ژوندون ورکړے دے. (۱۴) کۀ چرې یو بادشاه د غریبانانو سره اِنصاف کوی، د هغۀ بادشاهی به د تل دپاره قائمه وی. (۱۵) د تربیت چوکه حِکمت پیدا کوی، خو چې کوم بچے چې آزاد آموخته شی نو هغه به د خپلې مور د شرمولو باعث شی. (۱۶) کله چې د بدعمله حکومت راشی، نو ګناهونه عام شی، خو صادقان به د داسې خلقو خاتمه ووینی. (۱۷) د خپل زوئ ښۀ تربیت وکړه هغه به تا ته سکون او خوشحالی درکړی. (۱۸) چرته چې الهام نۀ وی نو هغه خلق سرکشه شی، خو بختور دی هغه څوک چې په شریعت عمل کوی. (۱۹) صرف په خبرو نوکر نۀ سمیږی، اګر چې هغه پوهه وی خو بیا هم ستا خبرو ته پام نۀ کوی. (۲۰) څوک چې په جلدئ کښې خبرې کوی نو هغه د کم عقل نه هم بدتر دے. (۲۱) کۀ تۀ د ورکوټوالی نه خپل نوکر نیازبین آموخته کړې، نو په آخر کښې به هغه ستا پلار شی. (۲۲) غصه ناک انسان جنګونه جوړوی، او تُند خویه نه ډېر ګناهونه کیږی. (۲۳) د انسان غرور په دۀ باندې زوال راولی، خو د انسان عاجز خوی هغۀ ته عزت ورکوی. (۲۴) د غلو ملګرے په خپله د ځان دشمن وی، هغه دا چې د قسم خوړلو نه وروستو به هم په عدالت کښې دروغ وائی. (۲۵) څوک چې د انسان نه یریږی هغه به په دام کښې ګېر شی، خو چې څوک په مالِک خُدائ توکل کوی هغوئ به په امن و امان شی. (۲۶) ډېر د دې په کوشش کښې وی چې حکمران ورسره ښۀ وی، خو دا د مالِک خُدائ د طرف نه ده چې انسان ته اِنصاف ملاویږی. (۲۷) نیکان د بې‌ایمانانو نه نفرت کوی، او بدکاران د نیکانو نه نفرت کوی.

د اجور نصیحتونه

۳۰ (۱) د یاقه د زوئ اجور پیغام چې د خُدائ کلام دے. دې سړی پیغام ورکړو ایتی‌ابل ته او ایتی‌ابل اوکال ته. (۲) بې‌شکه چې زۀ په ټولو انسانانو کښې بې‌وقوفه یم، ما کښې د انسان په شان عقل نشته. (۳) ما عقل او حِکمت نۀ دے زده کړے، او نۀ ما ته د مقدس ذات په حقله پته شته. (۴) آسمان ته څوک تلے او بیا راغلے دے؟ هوا چا په موټی کښې بنده کړې ده؟ او سمندر چا په خپل څادر کښې راګېر کړے دے؟ او د دُنیا حدونه چا مقرر کړی دی؟ د هغۀ نوم څۀ دے او د هغۀ د زوئ نوم څۀ دے؟ کۀ تا ته پته وی نو ما ته یې راوښایه. (۵) د خُدائ پاک هره خبره قابل اعتماد ده، هغه د هغوئ دپاره ډال دے څوک چې په هغۀ کښې پناه اخلی. (۶) د هغۀ د کلام سره اضافه مۀ کوه څکه چې هغه به دې ورټی او دروغژن به دې ثابت کړی. (۷) اے مالِکه خُدایه، زۀ د خپل مرګ نه وړاندې ستا نه دوه خواستونه کوم زما خواستونه مۀ رد کوه، (۸) ما د دروغو او د چل وَل نه وساته مۀ ما غریب کړه او مۀ مې مالداره کړه، خو ما ته صرف خپله د هرې ورځې روټۍ راکړه. (۹) هسې نه چې زۀ مالداره شم او تا ونۀ پیژنم او ووایم چې، ”مالِک خُدائ څوک دے؟“ او کۀ یا زۀ غریب شم او غلا وکړم، او داسې د مالِک خُدائ د نوم بې‌عزتی وکړم. (۱۰) د یو نوکر غیبت د هغۀ نیک ته مۀ کوه هسې نه چې د هغۀ لعنت هغه په تا ووائی او دا به ستا دپاره تکلیف جوړ کړی. (۱۱) داسې انسانان هم شته چې په خپلو پلارانو لعنت وائی او په خپلو میندو بدرد وائی، (۱۲) خو هغوئ ته خپل ځان صفا ښکاری نو تر اوسه پورې د هغوئ هغه ګندګی لا صفا شوې نۀ ده، (۱۳) خو د هغوئ سترګې هر وخت د کبر نه ډکې وی، او نورو ته په سپک نظر ګوری. (۱۴) د هغوئ غاښونه د تُورو په شان دی او د هغوئ ژامنې د چړو په شان دی ترڅو چې غریبانان پرې د زمکې نه تیر کړی، او د انسانانو نه ضرورتمند ختم کړی. (۱۵) جوره دوه لونړه لری او هر وخت وائی چې، ”راکوه، راکوه.“ په دُنیا کښې درې خیزونه دی چې کله هم نۀ مړیږی، څلور خیزونه دی چې کله هم ”بس“ نۀ وائی، (۱۶) قبر، او د شنډې رحم، او اوچه زمکه، او تېز اور. (۱۷) هغه سترګې چې د خپل پلار پورې ټوقې کوی، او خپلې مور ته سپک ګوری، نو د صحرا په ټپوسانو به راویستلے شی، او لاش به یې د صحرا د ګنجې خوراک شی. (۱۸) په دُنیا کښې درې خیزونه دی چې هغه زما دپاره د حیرانتیا دی، او څلور خیزونه داسې دی چې په هغوئ زۀ پوهه نۀ شوم، (۱۹) په هوا کښې د باز الوتل، او په ګټ باندې د مار تلل، او په سمندر کښې د کشتۍ اوړېدل، او د سړی مینه د ښځې سره پیدا کېدل. (۲۰) دا د زناکارې ښځې طریقه ده چې کله زنا وکړی او بیا ولامبی او سراسر منکره شی او وائی چې، ”ما خو څۀ غلطی نۀ ده کړې.“ (۲۱) زمکه د دریو خیزونو په وجه لړزیږی، او څلور خیزونه برداشت کولے نۀ شی. (۲۲) هغه غلام چې بادشاه شی، هغه کم عقل چې په ګېډه موړ شی، (۲۳) ترخه ښځه چې وادۀ شی، او کومه وینځه چې د خپلې بی‌بی بن جوړه شی. (۲۴) څلور خیزونه دی چې په زمکه واړۀ دی، خو دوئ ډېر زیات هوښیار دی. (۲۵) میږی خو کمزورے مخلوق دے، خو بیا هم په ګرمۍ کښې خپل ځان له خوراک راټولوی، (۲۶)

ځنګلی سوه خو کمزورے مخلوق دے خو په ګټانو او ګړنګونو کښې ځانله کور جوړوی، ﴿۲۷﴾ د مُلخانو بادشاه نۀ وی، خو د
لښکر په شان روان وی. ﴿۲۸﴾ چرمښکی په لاس کښې هم رانیولے کېدے شی، خو دا د بادشاهانو په محلونو کښې ګرځی. ﴿۲۹﴾
داسې درې بلکې څلور څیزونه دی چې په ناز ناز قدم اخلی یعنې، ﴿۳۰﴾ زمرے، چې په ځناورو کښې د ټولو نه زیات تکړه دے او
د یو څیز نه هم نۀ یرېږی، ﴿۳۱﴾ هغه چرګ چې ځان ببر کړی، نر چېلے، او بادشاه چې خپل فوجیان ورسره وی. ﴿۳۲﴾ کۀ تا کم
عقلتوب وکړو او خپل ځان دې لوئ کړو، او یا دې خرابې منصوبې جوړې کړې نو په خپلې خولې دې لاس کېږده. ﴿۳۳﴾ دغه
شان کۀ شُملې وشاربې نو د شُملو نه کُچ جوړېږی، لکه څنګه چې پوزه زور کړی او وینه ترې نه راوځی، غصه شاربل هم لانجه
جوړوی.

د بادشاه دپاره نصیحت

۳۱ ﴿۱﴾ دا هغه پیغام دے چې لموایل بادشاه ته خپلې مور تعلیم ورکړے وو. ﴿۲﴾ اے زما زویه، اے زما د تن نه په نذرانو او
منښتو پیدا شوی زویه، ﴿۳﴾ خپل د ځوانۍ طاقت دې په ښځو مۀ ختموه او خپل مال په هغوئ مۀ خرچ کوه، ښځو بادشاهان
تباه کړی دی. ﴿۴﴾ اے لموایله، د بادشاه دپاره دا ښۀ کار نۀ دے، چې شرابی وی، او حکمرانان دې شرابخوارۀ نۀ وی. ﴿۵﴾
هسې نه چې دوئ شراب وخښی شریعت ترې نه هېر شی او ټول مظلومان د خپل حق نه محرومه کړی. ﴿۶﴾ شراب هغوئ ته
ورکړه څوک چې تباه کېږی، او مے د هغوئ دپاره وی څوک چې په غم آخته وی. ﴿۷﴾ دوئ پرېږده چې ځان نشه کړی او چې
خپله غریبی پرې هېره کړی چې خپل غم ورنه هېر شی. ﴿۸﴾ د هغوئ په ځائ خبرې کوه څوک چې د خپل ځان دپاره خبره نۀ
شی کولے. او د هغه ټولو خلقو د حق دپاره څوک چې مسکینان وی. ﴿۹﴾ خبره کوه او په اِنصاف سره عدالت کوه، د غریب
او حاجتمند د حق حِفاظت وکړه.

یوه عزتمنده ښځه

﴿۱۰﴾ یوه پاکه او عزتمنده ښځه څوک پیدا کولے شی؟ هغه د لعلونو نه زیاته قیمتی وی. ﴿۱۱﴾ د خاوند په هغې باندې پوره باور
وی، او هغه به دے د څۀ محتاجه نۀ کړی. ﴿۱۲﴾ په خپل ټول عمر کښې به دا هغۀ ته فائده ورکوی او نقصان به نۀ ورکوی. ﴿۱۳﴾
هغه سنډ او وړۍ پیدا کوی او د هغې نه په خپلو لاسونو په خوشحالۍ سره کپړې جوړوی. ﴿۱۴﴾ هغه د سوداګرو د سمندری جهاز
په شان وی، څوک چې خپل خوراک د لرې نه راوړی. ﴿۱۵﴾ هغه سحر وختی راپاڅی لا چې تیارۀ وی او د خپل خاندان دپاره
خوراک تیاروی او خپلو وینځو ته کار ورښائی. ﴿۱۶﴾ د زیات سوچ کولو نه وروستو هغه چرته زمکه خوښوی او په بیعه یې اخلی
او د خپلې ګټې او محنت په پیسو پکښې د انګور باغ لګوی. ﴿۱۷﴾ هغه خپل کار په ډېر محنت او د زړۀ نه کوی، او د هغې متې د
خپل کار پوره کولو دپاره مضبوطې وی. ﴿۱۸﴾ هغه په دې پوهېږی چې روزګار یې ګټه کوی، نو په شپه کښې تر ناوخته کار کوی.
﴿۱۹﴾ هغه په خپلو لاسونو سره څرخه کوی او دوک په خپلو ګوتو سره نیسی. ﴿۲۰﴾ هغه خپل لاسونه د غریبانانو مدد دپاره غزوی
او حاجتمندو ته خپل لاسونه ورسوی. ﴿۲۱﴾ کله چې واوره ورېږی نو د هغې سره د خپل خاندان څۀ فکر نۀ وی، ځکه چې هغې
دوئ ته ګرمې جامې تیارې کړی وی. ﴿۲۲﴾ هغه د خپل کټ دپاره څادر او د خپل ځان دپاره نازکې او رنګارنګ کپړې تیاروی.
﴿۲۳﴾ د هغې خاوند ته په جرګه کښې عزت ملاوېږی، کله چې هم دے د ښار د مشرانو سره ناست وی. ﴿۲۴﴾ هغه د کتان جامې
جوړوی او خرڅوی، او تاجرانو ته یې د پټۍ په شکل کښې هم ورکوی. ﴿۲۵﴾ هغه د طاقت او وقار په لباس ملبوسه ده او د
راتلونکو ورځو په حقله هغه خاندی او بې‌فکره وی. ﴿۲۶﴾ هغه په حِکمت سره خبرې کوی، او هغه په مهربانۍ سره ښودنه کوی.
﴿۲۷﴾ هغه د خپل کور په حالاتو او سامان باندې خیال ساتی او د ناراستۍ روټۍ نۀ خوری. ﴿۲۸﴾ د هغې بچې چې راپاڅی نو دې ته
برکت ورکوی او خاوند یې هم صِفت کوی، ﴿۲۹﴾ ”ډېرې ښځې دی چې د عزت او درانۀ کارونه کوی، خو تۀ د دې ټولو نه ښۀ
یې.“ ﴿۳۰﴾ نازونه اداګانې دوکه ده او حُسن فانی دے، خو کومه ښځه چې د مالِک خُدائ نه یرېږی نو هغه د صِفت قابله ده. ﴿۳۱﴾
کوم کارونه چې هغې کړی دی هغې ته یې اجر ورکړئ، او د خلقو په مینځ کښې د هغې د محنت ستائینه وکړئ.

pashtobibles.org © یوسفزی ۲۰۱۹